Milliyet

ÇOCUK

8 Ağustos 1983 ● Sayı: 32 ● 50 Lira

TÜRK TİCARET BANKASI
İŞBİRLİĞI İLE HAZIRLANAN

BİLGİNLER ve BULUŞLAR ANSİKLOPEDİSİ
Eki ile

Milliyet

ÇOCUK

8 Ağustos 1983 ● Sayı: 32 ● 50 Lira

TÜRK TİCARET BANKASI
İŞBİRLİĞİ İLE HAZIRLANAN

BİLGİNLER ve BULUŞLAR ANSİKLOPEDİSİ
Eki ile

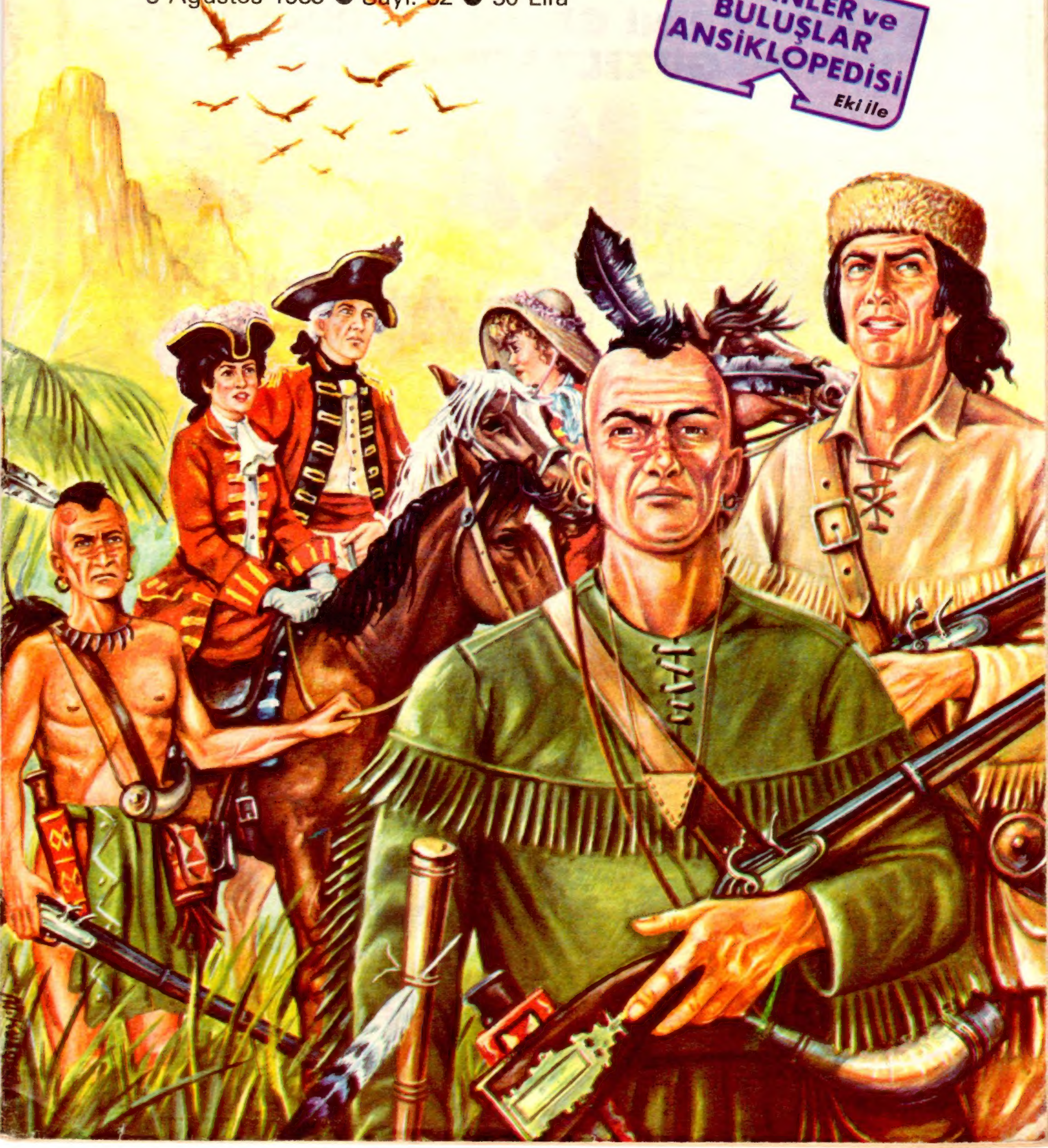

anneler, babalar,

İLKOKULA BU YIL BAŞLAYACAK OLAN VE SINIFLARINI GEÇEN YAVRULARINIZ İÇİN EN GÜZEL TATİL ARMAĞANI....

Milliyet

KARDEŞ

Yeni çizgi öykülerimiz

17. SAYI

ÇIKTI

Ayrıca

2 MİNİ KİTAP

Minik Serçe

Benim Kitabım 2

Birlikte yapıyoruz!..

BÜTÜN BAYİLERDE

Genel Dağıtım
Milliyet Yayın A.Ş.

Milliyet
ÇOCUK

İmtiyaz Sahibi:
AYDIN DOĞAN
Genel Müdür:
MUHİTTİN KAZIMOĞLU
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
MEHMET İLKORUR
Adres:
MİLLİYET ÇOCUK DERGİSİ
Milliyet Yayınları, Prof. Kâzım İsmail Gürkan Cad. No: 10 Cağaloğlu-İSTANBUL
Telefon:
526 83 86
Abone ve Satış İçin Başvuru:
Milliyet Çocuk Dergisi —Satış Servisi, Cağaloğlu-İstanbul
Telefon:
528 42 67
Abone Koşulları:
Yıllık: 3770.-TL.
Altı Aylık: 1885.-TL
Milliyet Yayın A.Ş. tarafından hazırlanmış, Milliyet Ofset Tesisleri'nde basılmıştır.
Türkiye'de Satış Fiyatı:
50 Lira
Kıbrıs'ta Satış Fiyatı:
70 Lira
8 Ağustos 1983
Yıl: 13 Sayı: 32 Cilt: 6

BİZDEN SİZE

«ÖYKÜ» YARIŞMASI SONUÇLARI ÜZERİNE...

BAŞKALARININ emeğine imza atmanın ayıp ve küçültücü bir şey olduğunu sizlere önceki sayılarımızda duyurmuştuk. Anlaşılan bazı okurlarımız, bu uyarımızı göz önünde bulundurmamış... 28. sayımızda **"Öykü Yarışması"**nın sonuçlarını açıklamış ve İstanbul'dan **Çiğdem Kalafat**'ın Güzellik Yarışması adlı öyküsüyle birincilik kazandığını belirtmiştik. Ama, okurlarımızdan gelen uyarılar, aynı öykünün birkaç yıl önce başka bir imza ile bir dergide yayımlandığını, okurumuzun da öyküyü tıpatıp kopya ettiğini gösterdi. Bu durumda, **"öykü"** yarışmamızın sonuçlarını aşağıdaki biçimde değiştiriyoruz:

Öykü Yarışması, **birinci: Mustafa Özbay** (Tokat), **ikinci: Deniz Pezek** (Çanakkale), **üçüncü: Hülya Zonguralp** (İstanbul).

Bu arada bir şeyi daha belirtelim, sevgili okurlar: Yurdumuzda her gün yüzlerce şiir ve öykü yayımlanıyor. Bunların hepsini teker teker okumamız ve bize gönderilen çalışmaları denetlememiz olanaksız. Bu yüzden, bazı okurlarımızın kopya ettiği şiirler, öyküler gözümüzden kaçıyor. Onlara verebileceğimiz tek ceza, adlarını burada yayımlamak olacaktır. Onun için, bir daha tekrarlıyoruz: Bize sadece kendi çalışmalarınızı gönderin; başka yerlerden kopya ettiğiniz şiirleri, öyküleri, karikatürleri göndermeyin.

GEÇTİĞİMİZ sayılarda, 10 okurumuzu bir hafta süreyle **Bodrum**'da parasız yaz tatiline göndereceğimizi duyurmuş, **"tatil"** kurasına katılabilmeniz için iki kupon yayımlamıştık.

Yaz tatili kuramıza katılmak isteyen okurlarımızın sayısı umduğumuzun da üzerinde oldu. **"Milliyet Çocuk Dergisi"** olarak, kuraya katılan bütün okurlarımıza teşekkür eder, hepsine başarılar dileriz.

YENİ yazı dizimiz, **"Bilinmeyeni Araştırırken"**de, bu hafta bilim adamlarının üzerinde yıllarca araştırma yapıp da kesin bir sonuç elde edemediği ilginç bir konuya, **"Atlantis'in Esrarı"**na değiniyoruz.

İşlenen her konunun ilginç resimler ve gerçek fotoğraflarla süslendiği bu yeni dizimizi, hepinizin merakla okuyacağınızı umuyoruz.

Esenlik dileklerimizle...

Kayıp ülke Atlantis

İÇİNDEKİLER

Okurun Sesi..... 3
Siyah Kısrak..... 4-7
Yaşanmış Serüvenler.... 8-9
Öykü-Şiir..... 10-11
Bilim Teknik..... 12-13
Red Kit..... 14-17
Bilinmeyeni Araştırırken..... 18-19
Üç İzci..... 20-23
Monte Cristo..... 24-25
Çılgınlar Ormanı..... 26
Ülkeleri Tanıyalım..... 27
Papilio..... 28-31
Yeni Gazete..... 32-33
Bilmece-Bulmaca..... 34-35
Kırk Ambar..... 36-37
Okurdan Okura..... 38-39
Cimcime..... 40-43
Sinema-TV..... 44-45
Tarihte Bu Hafta..... 46
Kaptan Hawker..... 47-50

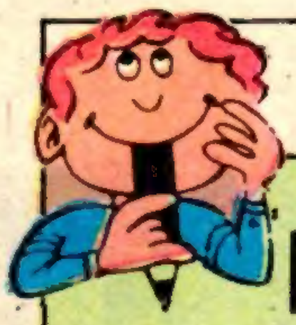

OKURUN SESİ

BU sayfada yayınlanacak dilek ve eleştirilerinizi içeren mektuplarınızı Milliyet Çocuk Dergisi "Okurun Sesi" Cağaloğlu İstanbul adresine bekliyoruz

Derginizi üç yıldan beri alıyorum. Çok beğeniyorum. Sizden ricam, Red Kit'in uzaması ve test ekleri vermenizdir.

Nezir BÖLÜK (Ankara)

Derginizi 2 yıldan beri almaktayım. Dergide yayınlanan çizgi romanların kahramanlarının posterlerini yayınlamanızı istiyorum. Teşekkürler.

Umut SAPMAZ (Afyon)

Derginizi her zaman alıp özenle okuyorum. Bilim ve Teknik, Kırk Ambar bölümlerini genişletirseniz sevinirim. Spor sayfası koymanızı istiyorum.

Erhan BODUR (Adana)

Derginiz satıcılarından bir kırtasiyecilerde çalışıyorum. Ben ve kardeşlerim derginizi çok beğeniyoruz. İngilizce öğrenimi ile ilgili bir bölüm yayınlamanızı istiyorum.

Mine TEKKANARYA (İzmir)

Derginizi dört yıldanberi sürekli almaktayım. Şimdiye kadar çıkardığınız yararlı ansiklopediler için çok teşekkür ederim. 1001 Soru 1001 Cevap ekinin tekrar yayınlanmasını istiyorum.

Şeyma KARACA (İstanbul)

Derginizi 1981 yılından beri okumaktayım. Bilginler ve Buluşlar Ansiklopedisi'ni çok beğeniyorum. Yeni ansiklopediler yayınlamaya devam ederseniz sevinirim.

Murat HAYDAROĞLU (Ankara)

SİYAH KISRAK

5

AHIR AĞZINA KADAR DOLU EN ELVERİŞLİ BÖLÜMDE DE NAPOLEON VAR. HANİ ŞU KOMİSYONCUNUN ATI.

AMA...

AMA ÖYLESE BEN NE YAPACAĞIM ŞİMDİ?

DUR BAKALIM, ÜZÜLME HEMEN!

BİR ÇARE BULURUZ BELKİ... BEN KOCAMI ÇAĞIRAYIM...

DÜŞ KIRIKLIĞINA UĞRAMAYACAKSINIZ. SİZİ TEMİN EDERİM.

İYİ HIMM... BAKALIM YAPABİLECEĞİMİZ BİR ŞEY VAR MI? AMA ÖNCE ŞU HAYVANI BİR GÖREYİM...

?

VAY CANINA!

NE MÜKEMMEL BİR GÜZELLİK DEĞİL Mİ?

BU KADARINI BEKLEMEDİĞİMİ İTİRAF ETMELİYİM. GÖRKEMLİ BİR GÖRÜNÜŞÜ VAR. HEM GÜZEL, HEM ZARİF, HEM DE ÇOK SAĞLIKLI!

SANIRIM BİR ÇÖZÜM YOLU BULACAĞIZ OĞLUM!

BU İŞ OLDU ALEK!

BENİ İZLEYİN!

SAHİ Mİ? OH! ÇOK MUTLUYUM.

GÖRDÜĞÜNÜZ GİBİ, BURASI PEK İYİ BİR DURUMDA DEĞİL. AMA, BİR İKİ TAHTA ÇAKARAK ŞİMDİLİK BİR BÖLME YAPABİLİRSİN. NE DERSİN ALEK?

OH! BU HARİKA BİR FİKİR BAY DAILEY!

ACABA ONU, NAPOLEON'UN YANINA YERLEŞTİRMEK UYGUN OLUR MU? BİLİYORSUNUZ BENİM AT PEK SAKİN DEĞİLDİR.

BENCE BÖYLESİ DAHA İYİ. YAŞLI NAPOLEON SENİN KISRAK ÜZERİNDE YATIŞTIRICI BİR ETKİ YAPACAK.

SANA DEMEMİŞ MİYDİM?.. BAK ARALARINDA BİR DOSTLUK BAŞLADI BİLE.

BU BENİ RAHATLATIYOR. EĞER YENİ BİR DOSTU OLURSA, BENİM YOKLUĞUMU UNUTUR.

ŞİMDİ HER ŞEY YOLUNA GİRDİĞİNE GÖRE EVE DÖNSEK İYİ OLUR.

EVET! ANNEM SABIRSIZLIKLA BİZİ BEKLİYORDUR.

EFENDİM, SİZİ ZORLAMAK İSTEMEM AMA...

AMA... ALEK'İN BAŞINDAN GEÇENLERİ DİNLEMEK İSTİYOR MUSUNUZ?

AH! ŞU GAZETECİLER! PEKİ TAMAM! BU AKŞAM BİZE DAYETLİSİNİZ.

YARIN GÖRÜŞMEK ÜZERE... VE TEKRAR TEŞEKKÜRLER! UMARIM BİR AKSİLİK ÇIKMAZ!

HİÇ DERT ETME. ONCA OLAYDAN SONRA AT, YENİ DOSTUNUN YANINDA DİNLENMEKTEN BAŞKA BİR ŞEY İSTEMEYECEKTİR.

ALEK, EVİNE KAVUŞMAKTAN SON DERECE MUTLUYDU. HİÇ NAZLANMADAN, BÜTÜN BAŞINDAN GEÇENLERİ, ANNESİNİ VE BABASINI HAYRETLER İÇİNDE BIRAKARAK BİR BİR ANLATTI. JO İSE, RÖPORTAJI İÇİN ATEŞLİ ATEŞLİ NOT ALIYORDU.

SİYAH KISRAK BUNDAN BÖYLE AİLEMİZİN BİR BİREYİ SAYILIR.

YAVRUM... YAVRUM... NELER ATLATMIŞSIN.

ŞİMDİ SENİ BU HAYVANA BAĞLAYAN NEDENLERİ DAHA İYİ ANLIYORUM.

ERTESİ SABAH...

BU GÜNLÜK TATİL YAPMAYA HAKKIN VAR, ALEK. AMA YARIN OKULA BAŞLAMALISIN.

SİYAH KISRAĞIN BÖLMESİNİ DÜZENLEYECEĞİM BU GÜN. BAY DAILEY İLE DE GELECEK GÜNLER KONUŞMALIYIM.

AHIRIN KAPISI AÇIK. HERHALDE BAY DAILEY İÇERİDEDİR.

ALEK!?

SELÂM ALEK! ALEK OLDUĞUNA BAHSE GİRERİM.

KAZANDINIZ. SİZ DE NAPOLEON'UN SAHİBİ TONİ'SİNİZ DEĞİL Mİ?

OH, EVET! ONA YEM VERDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİM. ÜCRETİNİ ÖDEYECEĞİM SİZE...

SÖZÜNÜ ETMEYE DEĞMEZ, ARAMIZDA ANLAŞIRIZ.

EVET, SEN DE KAZANDIN. DAILEY BANA HERŞEYİ ANLATTI. NE GÜZEL BİR HAYVAN!

ŞİMDİ NAPOLEON'LA BİRLİKTE ÇALIŞMAYA GİTMELİYİZ.

TONİ SİYAH KISRAĞA NASIL YAKLAŞTIĞINIZI ANLAYAMIYORUM. O OLDUKÇA VAHŞİ BİR HAYVANDIR!

AH! AH! BEN BU İŞLERİ BİLİRİM. LİSTELİK NAPOLEON ARAMIZI BULDU.

ONLARI DUYUYOR MUSUN ALEK? VEDALAŞIYORLAR.

Hİİİİ Hİİİİ

AZ SONRA..

AH! DEMEK İLK DERSİNİ HENÜZ UNUTMADIN.

HARİKA, HARİKA SİYAH KISRAK... SEN VE BEN...

BURADA MIYDINIZ BAY DAİLEY? NASIL KOŞTUĞUNU GÖRDÜNÜZ MÜ. HİÇ YORULMADI. TEK BİR DAMLA TER AKITMADI.

BANA BİR SIR VERECEĞİM! BEN ATLARI İYİ TANIRIM! ÇOK ÜNLÜLERİN ÜSTÜNE BİNDİM... EH İŞTE İNAN BANA, BU AT, YARIŞLARDA MUCİZE YARATIR...

YARIŞ MI, YANİ GERÇEK AT YARIŞI MI?

EVET, ELBETTE!

ONU YETİŞTİRMEK GEREKECEK. BİRAZ ZAMAN ALIR AMA ONU BİR ŞAMPİYON YAPACAĞIMIZA EMİNİM.

HA? NE DERSİN?

OH! NE DİYEBİLİRİM Kİ! ÇOK İYİ OLUR! AMA ONU NASIL EĞİTİRİZ?

BUNUN İÇİN İLKBAHARI BEKLEMEK GEREKECEK. AMA ONU ŞİMDİDEN UYGARLIĞA ALIŞTIRABİLİRİZ.

HEM SONRA, ONUNLA BİRLİKTE ÇAYIRLARDA GEZME OLANAĞI BULABİLİRSİN. SANA MESLEĞİN İNCELİKLERİNİ ÖĞRETECEĞİM.

GEL...

SANA BİR ŞEY GÖSTERECEĞİM .....

OH ONU BIRAKABİLİRSİN KAÇMAZ.

BU İŞLE NEDEN BU KADAR İLGİLENDİĞİMİ ANLAYACAKSIN. BAK BÜTÜN GENÇLİĞİM YARIŞLARDA GEÇTİ BENİM...

DAİLEY YENİ BİR ZAFER DAHA KAZANDI

ÜNLÜ JOKEY YİNE ŞAMPİYON.

Sürecek

Yaşanmış Serüvenler

NAMİBYA HAYVANLAR CENNETİ

Hayvanlar cennetinde çalışan bilim adamları, nesli tükenen hayvanları çoğalttıktan sonra, dünyanın dört bir yanındaki hayvanat bahçelerine gönderiyorlar...

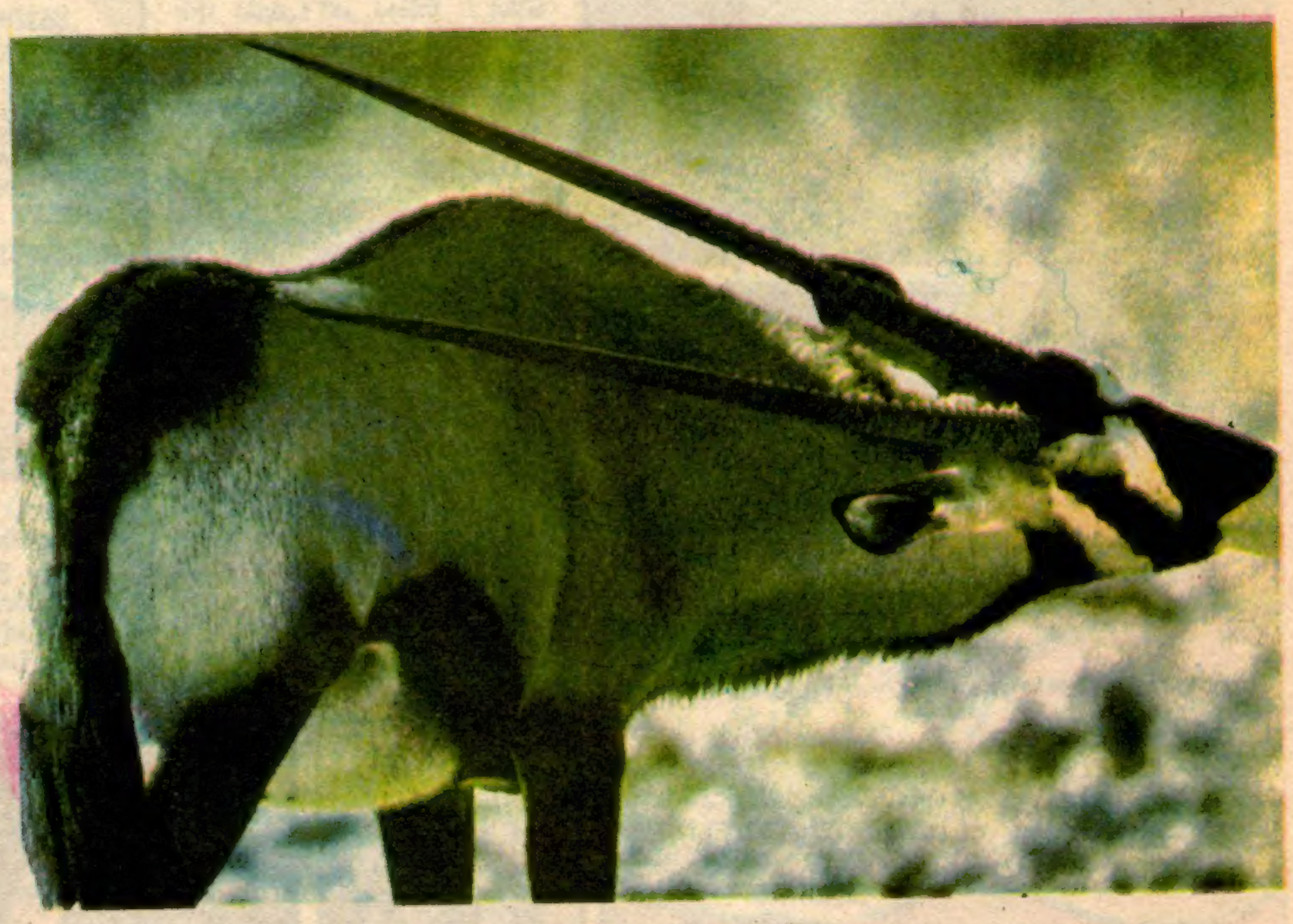

İşte Namibya Hayvanlar Cenneti' nden ilginç fotoğraflar...

GECE boyunca, siyah-sarı aslan, kampımızın çevresinde gezinip kükrerken, dışarıda kuru bir rüzgâr esiyordu. Aslanın niyetini anlayamıyorduk ama bildiğimiz tek şey, burasının onun yuvası olduğuydu. Doğuda, ufkun üzerinde güneşin ilk ışınları belirmeye başlayınca, aslan da uzaklaştı.

Kasım ayında, **Namibya**'daydık. Yedi ay boyunca hiç yağmur yağmamıştı. Şimdi Güneybatı Afrika'nın yarı çöl kırlarına yaz sıcağı iyice çökmüştü. Toprak seraplar yaratarak buram buram tütüyor, güneş ısısı her yeri kavuruyordu. Biraz sonra, karşımızdaki birikintiden su içmeye gelecek hayvanları bekliyorduk.

Etosha, dünyanın en büyük açık parklarından biri. Bu kumlu ve kayalık topraklarda, on binlerce hayvan türü yaşıyor. Parkın genişliği tam 13.756 km2. Parkta, 93 ayrı tür memeli hayvan, 300 değişik kuş yaşıyor. Bu kuşlar arasında dünyada çok az görülen Sekreterkuşu da var.

Her yıl, insanların çeşitli yollarla yok ettiği doğa ve nesli tükenen hayvanlar düşünülürse, **Etosha** gibi parkların önemi daha da büyüyor. Bu parklar yalnız turistler için değil, çeşitli ilaçların hammaddelerini elde etmek, jenetik mühendislik ve canlı hayvan üretiminin gelişmesi için de çok önemli.

Park, adını eskiden **"Seraplar Ülkesi"**, **"Büyük Beyaz Bölge"** diye adlandırılan **Etosha Çanağı**'ndan alıyor. 12 milyon yıl önce, burada büyük bir göl varmış. İklimlerin değişmesi sonucunda bu büyük göl kurumuş. Şimdi hâlâ gölün tuzlu, mineralli beyaz kalıntısını görmek olası. çevredeki arazi, suların buharlaşmasıyla geride kalan kireçtaşlarının oluşturduğu, kalkerli bir toprak. Burada, halofitik, yani suya dayanıklı otlar büyüyor. Fakir toprağa karşın büyüyen bu otlar protein yönünden son derece zengin. Mineralli suların varlığı ile birlikte otlar, çevredeki binlerce hayvan için yeterince besini sağlıyorlar. Bölgede

bulunan **Burchell Zebrası**, otların üst ve sert bölümlerini yiyor. Zebraların ardından, mavi vahşi arılar, bitkilerin orta kısımlarıyla besleniyorlar. Küçük bir tür geyik olan, **Springbok Antilobu**, bitkilerin alt bölümleriyle, köklerini yiyiyor. Böyle bir doğal beldede, doğanın kurduğu düzene şaşmamak elde değil.

Park, ekim ayında kapanıyor. Yağmurlu, mart ortalarına doğru, hayvanların doğum, dağılma ve dinlenme dönemleri bittikten sonra, tekrar turistlere açılıyor. **Etosha**'yı her yıl 50.000 turist geziyor.

On yılda bir ya da iki kez, şiddetli yağmurlar, kuzeydeki nehirlerinin sularını, yataklarını aşıp, **Etosha Çanağı**'na dolmasına neden oluyor. 1971 yılında sularla birlikte bölgeye dolan **Flamingolar**, Etosha'yı pespembe bir göl haline dönüştürmüş.

Hayvan cenneti **Etosha**'ya ilk gelen batılı, İsveçli **Karl Andersson** olmuş. Daha sonra, burayı 1876 yılında gören Amerikalı **Gerald McKiernan**, gördüklerini şöyle dile getiriyor: **"Dünyanın tüm hayvanat bahçeleri bir araya gelse, buranın doğal güzelliğiyle yarışamaz."**

Park, ilk kez 1958 yılında turistlere açılmış. 750 km. uzunluğunda, 2.5 metre yüksekliğinde **Etosha**'yı çevreleyen tel örgü, parkı çevredeki kabilelerden koruyor.

Bölgede bulunan birçok küçük tür karaca ve geyik, su gereksinmelerini bitkilerin yaprak ve tomurcuklarından elde ediyorlar. Ama büyük memeliler için bitkiler yetersiz kalıyor. Hayvanların parkta çoğalmalarını sağlayabilmek için parkın dört bir yanına artezyen kuyuları yapılmış, bu yapay kuyulardan, **Kaross** adı verilen, aslanlardan uzak, çevresi tel örgülerle çevrilmiş bölgede çok yararlanıldı. **Kaross**'ta, bilim adamları nesli tükenen hayvanları yetiştiriyorlar. **Etosha**'ya, 250 tane siyah yüzlü Güney Afrika antilopu, **İmpala** getirilmiş. Yetkililer, uçaklarla 75 ayrı çeşit geyiği buraya taşımışlar. Bu hayvanların tümü, yeni evlerini hemen benimsemiş olacaklar ki, çok geçmeden yavrulamışlar. Parka dışarıdan getirilen geyik türlerinin hemen hepsi, nesillerinin yok olma tehlikesiyle karşı karşıya.

Etosha'da çalışan bilim adamları, nesli tükenen hayvanları çoğalttıktan sonra, dünyanın dört bir yanındaki hayvanat bahçelerine gönderiyorlar. Bir başka görevleri de, hayvanlarda meydana gelen çeşitli hastalıklarla savaşmak. Bu hastalıklardan biri, **Anthrax**, çoğunlukla et yiyen hayvanlarda görülüyor. Ben oradayken, **Etosha**'daki filler **Anthrax**'tan etkilenmişti. Bilim adamları, tek tek uyuşturucu ok atarak bayılttıkları filleri, mikroba karşı aşıladılar.

Yıllarını, dünyayı gezerek doğa fotoğrafları çekmekle geçirmiş, **Jen** ve **Des Bartlett** çiftiyle, aslanları görmeye gittim. **Chudop** bölgesinde, suya inen martılar, kaplumbağalar yakalıyor, sazların derinliklerinde, 5.5 metrelik bir yılan avını bekliyordu. **Des**'in anlattıklarına göre, her büyük aslan kovaladığı on iki hayvandan ancak birini yakalarmış. Oysa **Bayan Koinagas** adındaki leopar, kovaladığı her üç avdan birini yakalayıp, birlikte yaşadığı yavrularına götürüyormuş.

Etosha Çanağı'nın en güney noktasında, **Okondeka** bölgesi var. Burada 14 ile 18 arası aslan yaşıyor ve bu hayvanlar, dünyadaki türlerinin en büyükleri. İşte bu yüzden, **Okondeka**'ya gelen turistlere arabalarından çıkmamaları öğütleniyor. Geçen yıllarda, önlem alınmadığı için aslanlar, çeşitli geyik türlerini yakalayarak yok etmişler. Antilop ve geyiklerde azalma görülünce, park yetkilileri aslanların bulunduğu bölgenin çevresini tel örgülerle çevirmek zorunda kalmışlar. Öteki değişik yöntemlerle de, aslan nüfusunu denetim altında tutmaya çalışıyorlar,

Etosha'daki fil sayısında da azalma görülmüş. Yüzyılın başında, sürekli avlanan filler, 1960 yıllarında tek tük görülüyormuş. Oysa şimdi **Etosha** parkında tam 2400 fil var. Bu fillerden bazıları, kendilerine ateş eden avcılardan kaçarak, tel örgüleri yıkıp parka girmişler. Herhalde, buranın bir hayvan cenneti olduğunu anlamış olacaklar. Şimdi filleri parkta tutabilmek için, tren yolu raylarından ve çelik tellerden faydalanarak, çok yüksek barikatlar yapılmakta. Kilometre başına 20.000 dolara mal olan bu barikat, fillerin varlığıyla bedelini ödemiş oluyor. Ne yazık ki, **Etosha** da, bu hayvanlardan bazılarını seçip, öbürlerini yok etmek zorunda kalacak. Gittikçe çoğalan filler, parkın doğal uyumunu tehdit etmekte.

Etosha yetkilileri, her gün dağılan hayvanları bölgelerine götürmekle ve sürüleri saymakla da görevli. Bu boyuttaki bir hayvanat bahçesini yönetmek bir hayli güç olmalı. **Etosha**, sanki eski günlerdeki doğal uyumun bir örneği gibi. Oysa, şimdi tüm Afrika'da doğa çeşitli etkenlerle yok edilmekte. Aslında tüm dünyada durum Afrika'dan pek farklı değil. Önümüzdeki yüzyılların yaşam biçimi, doğayı nasıl koruyabileceğimize bağlı. Eğer, birbirlerinin gereksinmelerine cevap veren, sağlıklı bir dünya için gerekli olan hayvanları korursak, uyumlu ve daha yaşanılır bir dünya yaratabiliriz.

50 milyon yıldır doğanın, bitki örtüsüyle birlikte evrimden geçirip, bir mozaik gibi bezediği, yalnız antilop ailesinin 70 türünün bulunduğu hayvanlar cenneti **Etosha**, daha uyumlu bir dünya yaratabilme çabasında ilk adımdır.

Etosha'daki son günümde, kuraklığın ardından yağmur başladı. Hareket halindeki kaplumbağaların arasından geçtim. Karacalar sırılsıklam olmuştu. Dişileri, yavrularını yanlarına almış, ilerliyorlardı. Zebra sürüleri güneydeki otlaklara gidiyorlardı. Hem insanlar, hem de hayvanlar için çok güzel bir sabahtı.

Her yıl insanların çeşitli yollarla yok ettiği hayvanlar düşünülürse Etosha gibi parkların önemi artıyor.

Gelecek hafta: Panama Kanalı'nın Bugünü

Abdülkadir ÜNLÜ'nün bir öyküsü

"GÜNAYDIN ÖĞRETMENİM!"

Resim: Sunder ERDOĞAN

İŞTE, öğretim yılının sonu geldi bile. Zaman çok renkli bir fırıldak gibi dönüp duruyor.

Bu yıl öğrencilerle el ve gönül birliği ederek bir oyun hazırladık. Oyunda kızlı oğlanlı topu topu on dört öğrenci rol aldı. Çocukların da katkılarıyla oyunu ben yazdım. Adı: Günaydın Öğretmenim. Okuma-yazma seferberliği sırasında bir köyde geçen olayları içeriyor. Öğretmen, öğrenci, ana-baba dünyasından izlenimler; sevinçler, acılar, umutlar sunuyoruz.

Yıl boyunca eğitsel kol derslerinde her hafta çalıştık. Rollerimizi iyice pişirdik ama çocuklarım sahneye, izleyici karşısına ilk kez çıkacaklar; ne yaparlar ne ederler bilemiyorum. Kuşkular dolu içimde. Mahçup olacağız diye ödüm kopuyor.

Akşam saat dokuzda perdemizi açacağız. Oyuncularımda bir heyecan, bir heyecan... Annelerine, babalarına sergileyecekler becerilerini. Kolay mı? Tümü, günlerdir bu akşamı iple çektiler. Yüzleri ışıltılı, gözleri pırıltılı, yürekleri tık tık...

Saat sekizde sahne gerisinde toplanıyoruz. Çocuklar bir yandan giyiniyorlar, bir yandan da perdeyi aralayıp kaşla göz arasında salonu gözlüyorlar. Bazı sabırsız seyirciler daha şimdiden gelmişler.

"Gelmişler!" diyor Ümit, Gürhan'a; "Annem de gelmiş, babam da... Seninkiler de gelmişler."

"Gördüm" diyor Gürhan, sonra ötekiler de kaçamak gözlerle salonu gözlüyorlar. Mustafa'nın babası çiçek yaptırmış; sahnenin sol yanına getirip koydular.

"Makyaj yapacağız" diyorum giyinenlere. Makyaj sözünü duyan ötelere kaçıyor.

"Yüz hatlarınız sahnede canlı dursun. Dudaklarınıza, yanaklarınıza ruj süreceğim, bazılarınızın saçlarına pudra. Bazılarınıza siyah kalemle sakal ve bıyık yapacağım."

Kızlar ruju olağan karşılıyorlar, anlaşılan bu konuda deneyimleri var. Mine öğretmeni oynayan baş oyuncumuz Belma'dan başlıyorum. Belma pek nazlanmıyor. Dudaklarını, yanaklarını boyadık, yüz çizgilerini belirledik ya saçlarını pudralarken biraz mırın kırın etti. Yaşına toz kondurmak istemedi... Ardından Ayşegül, Dilek, Güler, Figen, Hatice, Aslı yanaklarına sürdüğüm ruju kıkır kıkır gülüşerek ortaklaşa dağıtıyorlar.

Güler:

"Bir ayna getirseydik hocam..." diyor.

"Ya, ya... İyi olurdu." diyorum. Gülüşüyoruz.

Saat sekizde sahne gerisinde toplanıyoruz.

SIRA erkeklerde. Metin öğretmeni oynayan Saim'i boyuyorum şöyle bir güzelce. Makyaj sonrası Saim bayağı yaşlandı. Ağırbaşlı, oturaklı bir öğretmen oldu. Dede rolünü oynayacak Tarık'a sakal ve bıyık yapıyorum. Başına bir takke geçirmiş Tarık, ayağında şalvar, sırtında yakasız bir gömlek ve bir yelek... Çocuklar; "Tam bir dede oldun" diyerek Tarık'a takılıyorlar. Sonra Deli Mahmut'u oynayacak Hakan'ı boyuyorum. Ardından Mustafa'yı, Ümit'i, Mehmet'i... Gürhan görünürlerde yok. Bir yerlere saklanmış. Ruj sürdürmek biraz ters geldi ona. Çocuklar Gürhan'ı çekiştire çekiştire, apar topar getiriyorlar önüme. Tatlı tatlı dil döküyorum Gürhan'a. Bir ara kurtuluyor elimden, ötelere kaçıyor. "Of!" dedi, yıkıldı işte. Bir yerlere çarptı. Ah bu çocukluk! İçim cız ediyor. Gürhan düştüğü yerde biraz uğunuyor. Zorla kandırıyorum. Oldu bitti işte! Ne var bunda canım? Amacımızı baştan söyledik ya...

Zaman âdeta eriyor. Perdeyi açmamıza on dakikalık kısacık bir süre var. Çocuklar sahne ardında oturuyorlar. Işık ve ses düzenlerini bir kez daha kontrol ediyorum. İnşallah bir terslik olmaz. Oyun nerede, oyun? Suflörlük yapacağız ya... Sahne içinde oynatacağız, hem de sahne gerisinde oynayacağız... Sahne içinin ve sahne gerisinin püf noktalarını defalarca söyledim ama, çocuk bunlar; bir de bakarsın şaşırıverirler...

Bir ara yerimden kalkıp çocukların yanına gidiyorum. Özellikle çocukların dudaklarına sürdüğüm boyanın hemen uçuvermesi dikkatimi çekiyor. Kızarak:

"Boyaları neden sildiniz?" diyorum.

Çocuklar:

"Silmedik..." diyorlar. "Ne silmesi hocam?"

"Silmişsiniz..."

"Silmedik... Silmedik..."

Çocuklar istedikleri kadar silmedik desinler, bir şeyler olduğu su götürmez bir gerçek. Hemen ruju buldurup tümünü yeni baştan bir güzelce boyuyorum. O an, Mustafa'nın kafası çalışıyor:

"Elma yedik hocam!," diyor.

"Evet hocam, elma yedik..."

"Hakan verdi hocam..."

"Aşkolsun Hakan, doğrusu ya pes... Bilmeden yaptığın bu oyun bak başımıza neler açtı? Rol gereği yiyeceğin tek elmayı saklayamadın mı? Oldu olacak herkese birer tane verseydin bari."

Hakan saf saf:

"Verdim hocam." diyor. "Biri yer biri bakar yapmadım!"

YAĞMURUN BİLMECESİ

Bulutlarda yolcuyum,
Ne inim,
Ne cinim.

Sis'e çıkınca adım
Yer de benim.
Gök de benim.

Toprak-hava alıverişiyim,
Al gülüm
Ver gülüm.

Doğanın doğal düzeniyim,
Hem akarım,
Hem yıkarım.

Bardaktan boşanıncadır
Bir adım yerim,
Bin adım verim.

Ben beni bilmeliyim,
Bilin bakalım
Ben neyim?

Remzi TÜFEKÇİ

ÇOCUKLARIN heyecanı dorukta. Başlama saati gelince perde tıkır tıkır işliyor. Sahne ışıkları yandı. Müzik veriyoruz, sonra alçaltıp kesiyoruz. Gürhan, Mustafa, Mehmet ve Ümit elele tutuşarak sahnede buluyorlar kendilerini. Oldu iştee!.. Sahneye ısınıverdiler. İyi gidiyor, iyi... Az sonra Hatice'yle Dilek de onların arasına katılıyorlar. Tarık giriyor şimdi de. O ne? Tarık, dede rolünde rahat değil. Ara sıra tekliyor; sesi de çok düşük. Provalarda böyle değildi. Çocuklar ona yardımcı olmak için çırpınıyorlar. Oysa Tarık'ın, çocuklara, gelecekteki dünyaları için öğüt veren o kadar güzel sözleri vardı ki...

Güler'le Aslı oldukça başarılılar. Yalnız, Aslı köylü kadını rolüne pek oturamadı. Dili kibar. Figen de dilini pek kıramıyor. Hem, Figen biraz daha duygusal olmalı... Ayşegül, cahil kadın rolüne tip olarak oturdu; ama kurulu bir makine gibi konuşuyor... O, cahilce sözlerini izleyicilere dönüp şöyle bir sündüre sündüre söylese... Ah Ayşegül, ah! Hadi kızım, hadi... Yere bakma öyle. Oluyor... Oluyor... Arada bir sahne gerisinden hatırlatmalar, uyarılar yapıyorum. Oyuncuların sahneden kaçamak yapan gözleri bende...

Figen, köyün içinden gelen iki el silah sesini duyunca yığılıyor yere. Kocası, oğlunu ısıran Köstülerin köpeğini öldürmek için öfkeyle köyün içine akmıştı da... Mustafa ısırılan bacağının acısını unutuyor, coşkulu coşkulu sahnede zıplıyor:

"Babam, babam! Vallahi de babam, billâhi de babam!.. Vurdu... Vurdu; Köstülerin köpeğini vurdu... Yaşşa baba!.."

Mustafa köyün içine doğru koşarken perde tıkır tıkır işliyor. Salonda bir alkış, bir alkış... Oyuncularım mutlu; gözleri ışıl ışıl, şimşek şimşek...

"Nasıldı hocam?" diyor çocuklar.

"Nasıl oynadık?"

"İyi oldu mu hocam?"

"Aferin çocuklar, oldu, oldu... Bakın nasıl alkışladılar?"

İkinci bölümün hazırlıkları için tümü fırtına oluyor.

İKİNCİ bölümü Ayşegül'le açıyoruz. Elinde bir kovayla sahneye giriyor. Sahneye ısındı artık. Köyün öğretmenlerine cahilce veriyor veriştiriyor. Ahmet'inin başında bit bulunmuştu ya, bu nedenle öğretmenlere kırgın.

Belma'yla Saim var şimdi sahnede. Köyün iki öğretmeni. On beş yıldır köyü ve köylüleri için saçlarını süpürge etmişler. Okutmuşlar, yazdırmışlar, çizdirmişler... Büyükleri de küçükleri de... Hatta Deli Mahmut'u bile okutmuşlar. Yarandıkları da var köyde, yaranamadıkları da. İçleri bazen buruk, bazen coşkulu. Şiirsel sözcüklerle anıları dökülüyor dillerinden... Öğretmence anılar, öğretmence anlatılar... Mine öğretmende Belma'nın oyunu zirvede. İzleyen gözleri peşinden sürükleyip götürüyor. Tam istediğim gibi. Saim, Metin öğretmende biraz sönük... Sesi tekdüze. Artistik hareketler yapamıyor. Jestleri ve mimikleri de öyle. Boy ve bos olarak rolüne yakıştı ama, Metin öğretmen gibi yol gösterici olamıyor. Hadi Saim, öğretmence gezin sahnede, öğretmence konuş... Hadi arslanım, hadi oğlum...

Sahne gerisinden çiçekler yağıyor Mine öğretmenle Metin öğretmenin evlerine, üzerlerine. Görülmeye değer bir çiçek sağanağı. Öyle ya, öğretmenler çiçek severler, öğretmenlere çiçek yaraşır... Sonra "Günaydın Öğretmenim!" sesleri geliyor uzaklardan, yakınlardan, büyüklerden, küçüklerden, kızlardan, oğlanlardan... Bu sesler Mine ve Metin öğretmenin kulaklarında yankılanır; gönüllerinde sevgi olur, çiçek olur...

Perde gene tıkır tıkır işler. Alkışlar... Alkışlar...

Başardık, başardık... Birlikten güç doğdu. Darısı gelecek öğretim yılındaki çalışmalarımıza. Çocuklarımı teker teker yanaklarından öperek kutluyorum. Onların kanatları göklerde artık.

BİLİM VE TEKNİK

Sarah kendi adını okuyup yazmaya başladı. Öğrendiği semboller aracılığıyla da herhangi bir meyveyi öğretmenlerden birine verebiliyor.

ŞEMPANZELER EĞİTİLİYOR

Sarah koy elma kova muz tabak"

BÖYLE bir cümleyi olsa olsa konuşmayı yeni söken bir bebek, ya da yeni yabancı bir dil öğrenmeye çalışan bir kişiye birine ait olabilir diye düşünüyor insan; ama değil. Cümlenin sahibi bir öğretmen: Dünyanın en ilginç öğrencilerinden birinin öğretmeni. Adı Sarah olan bu sevimli öğrenci bir şempanze ve 1966'dan bu yana okuma-yazma dersleri görüyor. Şimdiye değin öğrendiği sözcüklerin sayısı 100'ü aşmış bile.

Sarah'dan önce başka şempanzelerle yapılan dil öğretimi deneyleri olumlu sonuçlar vermişti. Bu hayvanların bazı simgelere anlam verebildiği, resimleri ortak özelliklerine göre sınıflandırabildiği anlaşılmıştı. Elde edilen bu sonuçlar üzerine Sarah ile uzun süreli ve sistemli bir deneye girişildi.

Nasıl bizim dilimizin yazılışında birim olarak harfler kullanılıyorsa, Sarah'ın dilinde de her biri bir sözcük ifade eden simgeler kullanılıyor. Bu simgeler plastikten yapılmış ve renkleri, şekilleri, büyüklükleri birbirinden farklı. Plastik şekiller, sırtlarındaki mıknatıslı plakalar aracılığıyla bir yazı tahtasına tutturuluyor. Bu işi, öğretmenleri gibi Sarah da yapabiliyor. Sarah'nın sözcükleri yatay olarak değil de, alt alta sıralamayı yeğlediği görülünce, uzmanlar, Sarah'nın yazı sistemini dikey satırlar olarak belirlemiş.

Bu tür dil çalışmalarında deney hayvanı olarak şempanzelerin seçilmesi bir rastlantı değil. Bu hayvanların doğal yaşamlarında da hayli gelişmiş bir iletişim sistemi, yani bir anlamda "dil" oluşturmuş olmaları, onlara, insanlarınkine benzer bir dil öğretilmesini kolaylaştırıyor. Nitekim Sarah'nın eğitimi de, hayvanın zaten bilmekte olduğu kavramların yazılışıyla başlamış. İlk olarak "vermek" kavramı seçildi. Hayvanın önce, hangi sembolün hangi nesneyi ya da kavramı temsil ettiğini öğrenmesi gerekiyordu...

Sarah ile uzun süreli ve sistemli bir deneye girişildi.

İlk derste, Sarah'nın önüne bir muz konuldu ve yemesine izin verildi. Aynı iş bir süre yinelendikten sonra, muzun yerini plastik bir kare aldı; Sarah'nın muz elde edebilmesi için kara sembolü yazı tahtasına yerleştirmesi gerekiyordu. Aynı yöntemle birçok meyvenin, "vermek" kavramının sembollerini öğrendi Sarah. Yalnız bu kadar mı? Öğretmenlerinin, öbür şempanzelerin ve kendi adını okuyup yazmaya başladı. Öğrendiği semboller aracılığıyla herhangi bir meyveyi öğretmenlerden birine verebiliyor, kendi isteklerini öğretmenlerine anlatabiliyordu.

Sarah'nın dilbilgisi giderek karmaşıklaştı. Örneğin çalışmaların bir aşamasında, kendisine bir nesne ve onun plastik sembolü verildi. Sarah, ikisi arasındaki bağıntıyı ifade eden "'nın adıdır" anlamında bir başka sembolü onlarla birlikte kullanmaya başladı. Bir nesnenin yanına ona ait olmayan yanlış bir sembol getirildiğindeyse, "'nın adı değildir" anlamında bir başka sembolü onlarla birlikte kullanmaya başladı. Bir nesnenin yanına ona ait olmayan yanlış bir sembol getirildiğindeyse, "'nın adı değildir" anlamında bir başka sembol kullanıyordu. Tüm bunları yaparken, renk, şekil ve büyüklük anlatan sembolleri de öğrenmişti.

Daha da ilginci, Sarah'nın plastik semboller aracılığıyla düşünme yeteneğini de kazandığının anlaşılması oldu. Yani, edindiği bilgileri unutmuyor, daha sonra sembolle karşılaştığında, nesnenin kendisini görmese bile zihninde canlandırabiliyordu.

Sarah'nın öğrendiği sözcüklerin sayısı 100'ü aşmış.

BUZDAĞLARI TATLI SU SIKINTISINI GİDERECEK

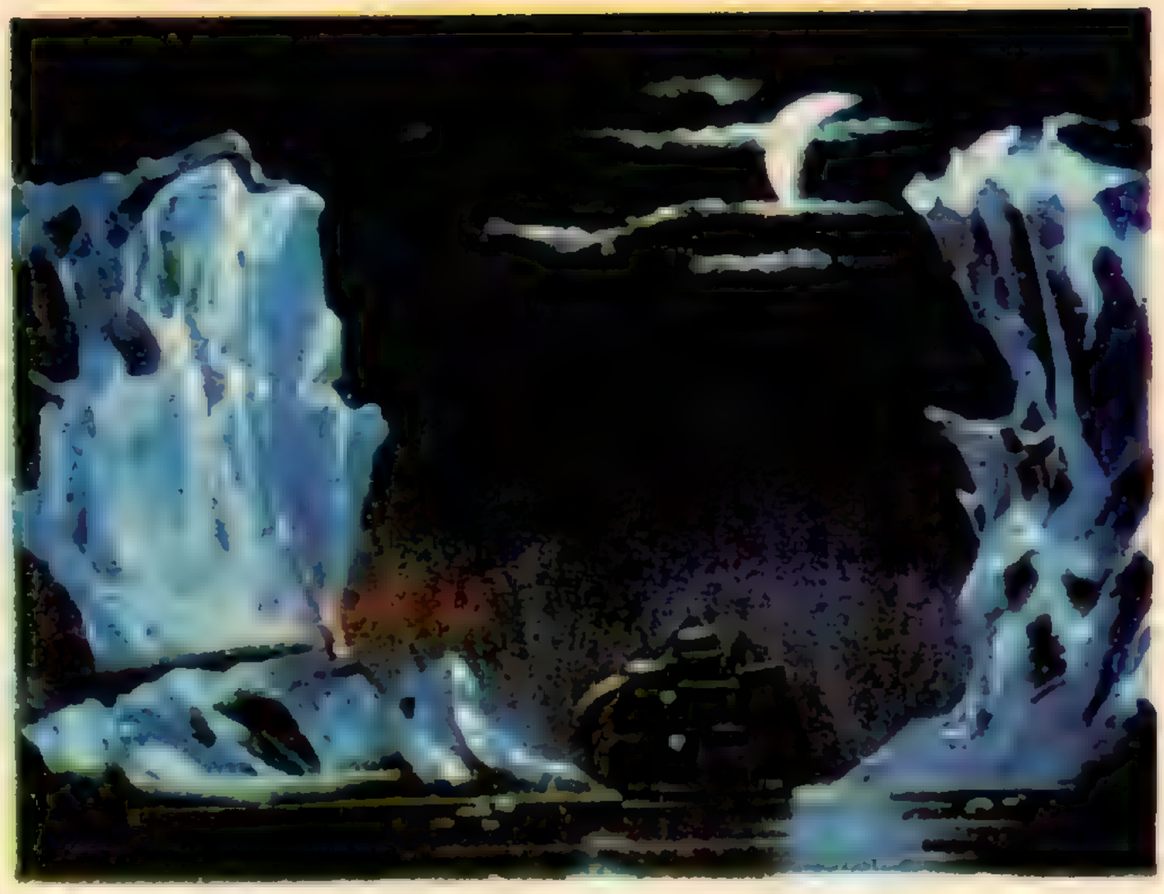

YERYÜZÜNDEKİ tatlı su kıtlığına çözüm arayan uzmanlar, deniz suyunu damıtma denemelerinden sonra, şimdi de buzdağlarından yararlanmayı öneriyor. Bilindiği gibi tatlı sular yeryüzü sularının ancak % 3'ünü oluşturuyor. Bunun da dörtte üçü kutuplarda buz halinde bulunuy Uzmanlar, bu engin kaynağın kendi haline bırakılmasının insanlık için büyük bir kayıp olduğu görüşünde. Çözüm olarak da, **Antarktika**'dan buzdağı parçalarının diğer kıtalara yüzdürülmesini, buralarda eritilerek, içilebilir su haline getirilmesini öneriyorlar.

Amerika'da kısa süre önce yapılan bir araştırma, buzdağlarının ciddî bir kayıba uğramaksızın uzun bir yol katedebileceğini ortaya koydu. Yapılan hesaplara göre, **antarktika**'dan Amerika'nın batı sahillerine yapılacak böyle bir yolculuk bir yıla yakın zaman alacak. Taşıma, eritme ve dağıtım faaliyetininse sanıldığı kadar pahalıya çıkmadyacağı saptanmış.

Buzdağlarını eritmek için gerekli ısının halen faaliyet halindeki nükleer santrallardan karşılanabileceği belirtiliyor. Böylelikle hem santrallar tam kapasiteyle çalışmış olacak, hem de değerlendirilemeyen artık ısı kullanılmış olacak. Eritme işlemi için büyük masraf gerektirmeyen bir başka öneriyse, doğrudan güneş ışınlarından yararlanılması.

Aslında **Antarktika**'dan buz parçalarının taşınabileceği yeni bir bulgu değil. Daha 1800'lerde, Peru'ya bu tür seferler düzenlendiği biliniyor. Ancak o dönem taşınan parçalar hem küçükmüş, hem de doğrudan buz halinde kullanılıyormuş.

Araştırmada belirtildiğine göre, günümüzde taşınması tasarlanan ortalama büyüklükte bir aysbergden elde edileek su ile 16.000 kilometrelik bir alanı sulamak mümkünh olacak. Bu, birçok bölgesi ciddî kuraklık tehlikeleri geçiren dünyamız için çom önemli bir olanak: Hem de, tatlı su elde etmekte kullanılan öbür yöntemlerin ne kadar pahalı olduğu düşünülecek olursa...

ÇÖP ENERJİSİ

HER gün attığımız çöp, etkili bir biçimde yakılırsa, bir ülkeye her yıl dört yüz milyon varil petrole eşit güç sağlayabiliyor.

İyi yapılmış bir çöp yakıcısı, her evden çıkan bir ton çöpü 220 litre petrole eşit bir güce dönüştürebiliyor. Geriye kalan külse yol yapımında kullanılabiliyor. Etkili temizleyiciler, ortaya çıkan gazı filtre ederek hava kirliliğini de önlüyorlar.

Massachusetts'de yapılan bir fabrika, yakındaki 16 kentten gelen, günde 1200 tonluk çöpü enerjiye çevirecek. Bugün Avrupa ve Japonya'da yaklaşık 60 çöp fabrikası bulunuyor. Fabrikayı yapan şirket, böyle bir tasarının 11 milyar dolara çıktığını, ama kazanılan gücün Amerika'nın petrol üretiminin % 10'unu oluşturduğunu söylüyor.

ELEKTRİKLİ TUVALET

ELEKTRİKLİ tuvalet olur mu? Neden olmasın: İnsan yaşamını kolaylaştıracak olduktan sonra, hiçbir şeyi karşlamamalı... Evet, İsveçli bir firma, tuvalet suyunu tüm artık maddelerden arındıran elektrikli bir sistem geliştirdi. Tuvalet suyunu 1000 C derecede işlemden geçiren sistem, pis kokuları da yok ettiği gibi, evin tüm pis sularını da arıtabilir.

Sistem, tuvaletin altına yerleştirilen tek bir parçadan oluşuyor. Evin tüm kirli suları burada bir depoda toplanarak sğstemin kayntıcısına pof palanıyor ve içerdiği maddeler ayrıştırılıyor. Tuvalet dışındaki bölümlerden gelen su damıtılarak yeniden kullanılabilir hale geliyor. Bu suyun evde kullanılması istenilmediği takdirde dışarı atılması çok kolay, çünkü kaba maddeler içermediğinden, geniş bir kanalizasyon düzeni gerektirmiyor.

Arıtma sisteminde, kirli suyun içindeki artık maddeler saf sudan ayrılarak özel bir bölümde yakılıyor. Geriye yalnızca, temiz görünüşlü, beyaz bir kül kalıyor ve kül bir kutuda toplanıyor. Sistem çalışırken üretilen güçlü su buharı ayrıca evi ısıtmak amacıyla da kullanılabiliyor.

Artıkların temizlenme süresi yaklaşık 15 dakika alıyor. Aygıt benzinle, elektrikle ya da gazla çalışabiliyor. Bu nedenle binada sürekli kullanılmakta olan ısıtma sistemine adapte edilebiliyor, ayrıca bir enerji hrcaması gertiror. Sağladığı enerji tasarrufunun yanında, çevre kirlenmesini azaltma yolunda önemli katkıları olabileceği belirtiliyor.

RED KİT

ÇÖL KARTALI

5

BURASI İYİDİR, SANIRIM.

PAH!

PUH!

SİZE TEKSASTA NASIL SİLAH KULLANILDIĞI KONUSUNDA BİR FİKİR VERDİM, UMARIM.

BÜTÜN BUNLARIN BİZİMLE İLGİSİ NE? TEKSAS'LA BİZİM BİR ALIP VEREMEDİĞİMİZ YOK Kİ...

ÖYLEYSE LAFLI OTURUN. GÖZÜM, HEP ÜZERİNİZDE OLACAK.

SİGARA BENİ ÖKSÜRTÜYOR. BİR DAHAKİ SEFERE AYNİ NUMARAYI PİPOYLA YAPSAK NASIL OLUR KOVBOY?

BU BANA ÇOK GARİP GELDİ (OTELLO, PERDE 3 SAHNE 1)

ONUNLA HÂLÂ OYNAMAK İSTİYOR MUSUN?

BANA HA! HAVA ATMAK HA! GÖSTERİRİM BEN SANA! ORMANLAR KRALI JESSE JAMES İLE ALAY ETMEK NEYMİŞ GÖRÜRSÜN!

DALLAS

O SIRADA KASABADA

İÇ ŞUNU DA ÖK-SÜRÜĞÜN GEÇSİN!

ÖHÖ, ÖHÖ, ÖHÖ!..

BURASI ÇÖL GİBİ BİR YER. KİM BENİMLE OYNAMAK İSTER BURADA?

MERAK ETME, SANA BİRİNİ BULURUZ.

ŞEKERİ AZ GELMİŞ, O YÜZDEN TADI BURUK...

CANINIZ EĞLENCE İSTİYOR GALİBA BAYLAR! ÖYLEYSE SİZE BİRAZ MÜZİK ÇALAYIM.

SU KÂĞIDI TUTAR MISINIZ, LÜTFEN?

EVLERE PAKET YAPILIR

?

?

PAN PAN PAN PAN PAN!

ŞİMDİ DE BU KÂĞIDI OTOMATİK PİYANOYA TAKALIM. BAKALIM NASIL BİR ŞEY ÇALACAK.

???

AHA! BU PARÇAYI TANIDIM. SOPEN'İN CENAZE MARŞI! BUYRUN CENAZE NAMAZINA!

BİZİ TAHRİK EDİYORSUN KOVBOY, AMA BU EYALETTE BİR YOLSUZLUK YAPMADIK ŞU ANA KADAR.

AMA SİZİ UYARIRIM, HERKES SİLÂHLI VE GÖZÜMÜZ HER AN SİZDE.

DALLAS'A HOŞ GELDİNİZ BAYLAR!

AKLIMA İYİ BİR FİKİR GELDİ. HALKIN GÜVENİNİ KAZANMALIYIZ.

ONLARIN ARASINA KARIŞIP ÖNCE DOST OLMALI, BİR AN ÖNCE SEVİLEN VE ARANILAN KİŞİLER HALİNE GELMELİYİZ.

HEY, BARMEN! HERKESE BENDEN BİRER İÇKİ!

PEKİ BAY JAMES, HEMEN!

AZ SONRA.

KARDEŞİM FRANK'IN YAZDIĞI BU MAKALEYİ HEMEN GAZETEYE BASACAKSIN.

AMA NASIL OLUR, BASKIYI BİTİRDİK BİLE.

O ZAMAN YA YENİ BİR BASKI YAPARSIN YA DA ÖLÜM İLÂNINI YAYINLATIRIZ.

DALTON GAZETESİ

NE O, YENİ BİR GELİŞME Mİ VAR?

OH, BİR ŞEY DEĞİL CANIM. AZ ÖNCE BİR TEKLİF ALDIM, ONU İNCELİYORDUM. BENİM GAZETEM ÖZGÜR, OBJEKTİF VE HER TÜRLÜ GÖRÜŞE AÇIKTIR.

?

AFERİN!

DALLAS GAZETESİ

SON BASKI

"SOYLU BİR GENÇ ADAM" (HAMLET, PERDE 5, SAHNE 1.)

GÜNÜMÜZÜN ORMANLAR KRALI OLAN JESSE JAMES'İN ZENGİNLERİN PARASINI ALIP YOKSULLARA VERMEKTEN BAŞKA AMACI YOKTUR...

YAZIYOR!

EVET. BUNU DAHA ÖNCE DE DUYMUŞTUM.

BU HAMLET DE NEYİN NESİ?

HAMLET DEĞİL, OMLET APTAL. YUMURTAYLA YAPILIR. BİLMİYOR MUSUN?

BU DURUMDA KORKULACAK BİR ŞEY YOK DEMEKTİR. DALLAS'TA KİMSE YOKSUL OLDUĞUNU İDDİA EDEMEZ. HEPİMİZ VARLIKLI SAYILIRIZ.

DOĞRU!

ÇOK DOĞRU!

SELAM BAYLAR! BANA BİR İÇKİ ISMARLAYAN YOK MU?

!

!

!

!

GENE METELİKSİZSİN DEĞİL Mİ, JO?

SON KURUŞUMA KADAR POKERDE ÜTÜLDÜM, NAPOLYON, PARA, PARA, PARA DEMİŞ. BEN DE YOK, YOK, YOK DİYORUM. SİZİN ANLAYACAĞINIZ, BENDE PARA YOK.

İŞTE BAYLAR, TEHLİKE KARŞINIZDA! JESSE JAMES, BİZİ SOYUP SOĞANA ÇEVİRİR; PARALARIMIZI BU SERSERİYE YEDİRİR.

?

YOKSULLARA ÖLÜM!

ASALIM ONU!

KAHROLSUN YOKSULLAR!

HEY N'OLUYOR SİZE!

PAN!

PAN!

PAN

ONA DOKUNAN KİM OLURSA OLSUN, GÖZÜNÜN YAŞINA BAKMAM. HADİ BAKALIM DAĞILIN!

BİZE DUA ET, YOKSA İŞİN BİTİKTİ.

Sürecek

BİLİNMEYENİ ARAŞTIRIRKEN

Platon'un, insanlığın altın çağını yaşayan, eşsiz cennetl öyle çekici ve gözalıcı ki, araştırmacılar XVII. yüzyıldan bugüne bıkıp usanmadan bu hayalin peşine takıldılar.

ATLANTİS

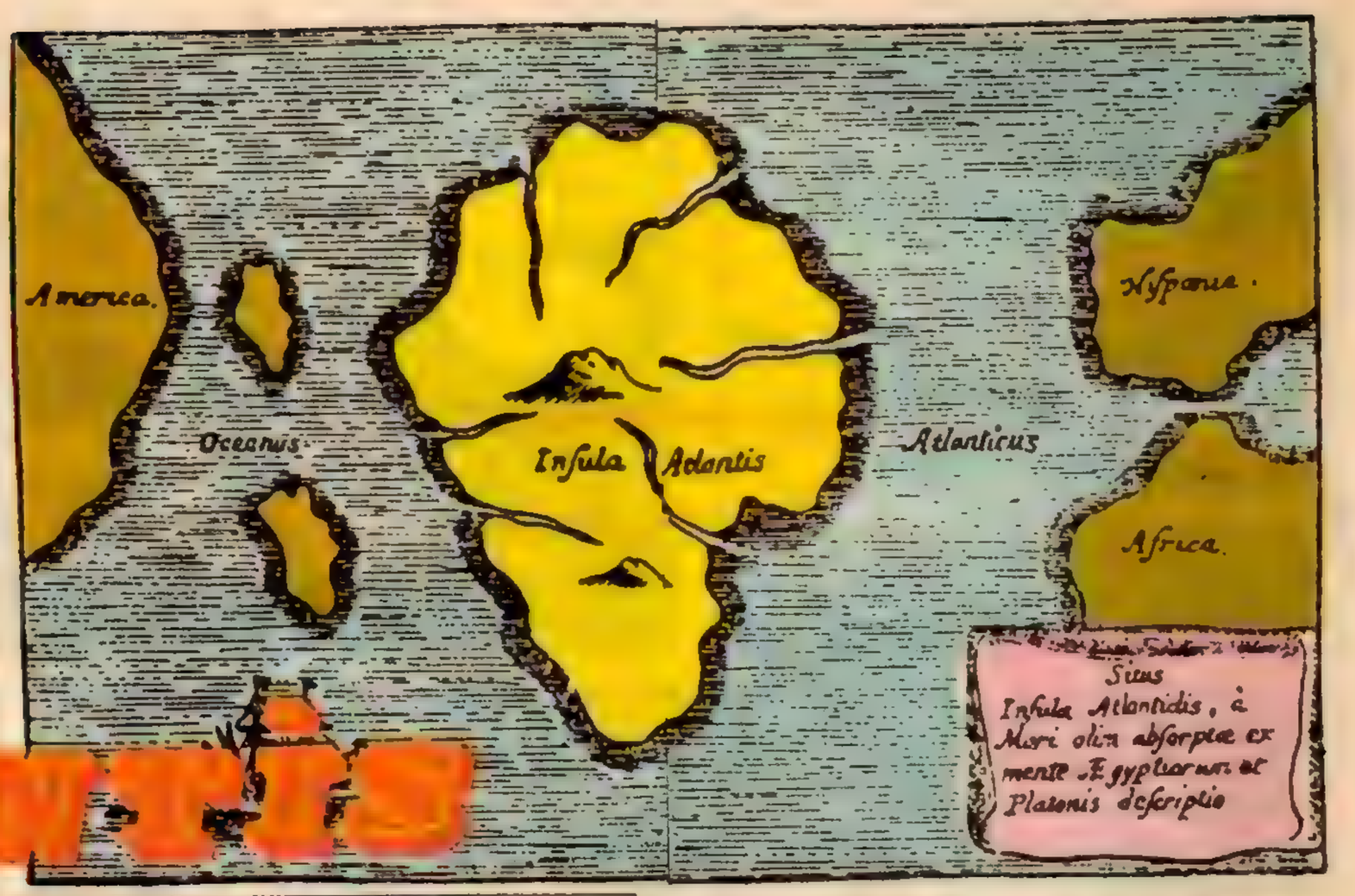

Platon'un yazdığı kitaplarda verdiği bilgilere dayanılarak, 17. yüzyılda Athanasius Kircher tarafından çizilmiş Atlantis haritası (üstte), Platon'a göre Atlantis kenti (solda), İngiltere'de bulunan bu taşların Atlantis efsanesini başlatan uygarlığa ait olduğu sanılıyor (altta)...

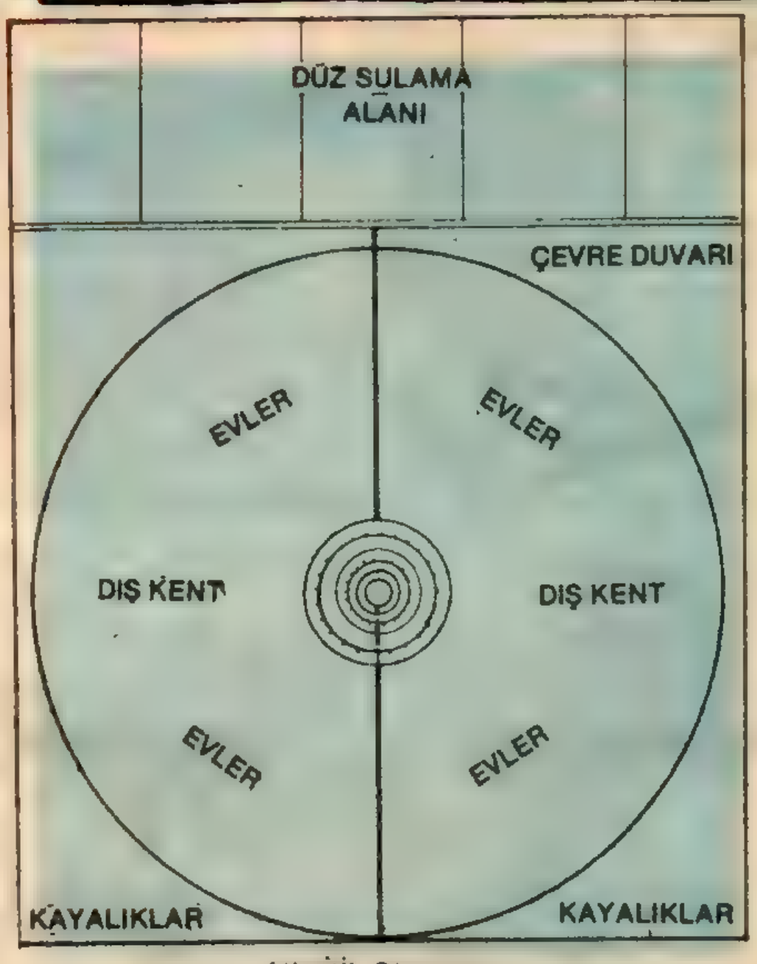

PLATON'un İ.Ö. 355 yıllarında yazdığı "Timaios" ve "Kritias" kitaplarında, Atlantis şöyle dile getiriliyor: "Adanın merkezinde, düzlüklerin en verimli ve en güzeli vardı ve bunun ortasında büyük olmayan bir tepe görünüyordu... Merkezde yer alan, girilmesi yasak ve altın duvarlarla çevrili tapınak Poseidon ve Kleito'ya adanmıştı..."

Platon'un yetmiş yaşındayken yazdığı bu kitaplar, yüzyıllar boyu insanoğlunun kafasını kurcalamış ve çeşitli araştırmalara neden olmuştur. Bunca çabadan sonra hâlâ bulunamayan **Atlantis** için, arkeologlar şimdi, ya bu adanın **Platon**'un ideal toplumunu simgeleyip, hiç varolmadığına ya da **Atlantis**'in **Bronz Çağı**'nda Girit Adası'nda büyüyen **Minos** uygarlığı olduğuna inanıyorlar. Oysa, bu konuda yazılan 2.000 kitabın yazarı aynı görüşte değil.

Yunanlı devlet adamı **Solon**, Akdeniz ülkelerine yaptığı geziler sırasında, Mısırlı rahiplerden **Atlantis** üzerine öyküler dinleyip, bunları şiire dönüştürmeyi düşünmüştü.

Bütün bunlar gerçekse, **Atlantis** nerede? **Platon**'un açıklamasına göre, ada **"Herkül sütunlarının ötesinde"** yer alıyordu. Bu tarif, araştırmacıların bazılarını sütunların bulunduğu **Cebelitarık Boğazı**'ndan AKDENİZ'E; BİR KISMINI İSE; ATLANTİK Okyanusu'na doğru yöneltti. **Platon**'un, insanlığın altın çağını yaşayan, eşsiz cenneti öyle çekici ve göz alıcı ki, araştırmacılar, XVII. yüzyıldan bugüne, bıkıp usanmadan bu hayalin peşine takıldılar.

Atlantik Okyanusu

Amerikalı senatör **Ignatius Donnelly**, yayınladığı iki kitapla, yankılar uyandırmıştı. **Donnelly, Platon**'un tarif ettiği gibi: "Bir gecede şiddetli zelzele ve sel sonucu Atlantis'in yok olduğunu kabul ederek, adanın İ.Ö. 9600 yıllarında okyanusun ortasında var olduğunu savunuyordu. **Donelly**'e göre, **Atlantis**'te, dünyanın ilk metali işleyebilen, üst düzeydeki uygarlığı bulunmuş, Atlantisliler ipek, kâğıt, pusula ve barutu bularak insanlığa armağan etmişlerdi. Ne yazık ki, iki yüzyılda çok ilerleyen bilim sayesinde, bu iddiaların çoğu kolaylıkla çürütülüyor.

Savunulduğu gibi, **Atlantis**'in batışını buzul devrinin sonuyla aynı tarihe yerleştirmeye olanak yok. Eğer bu doğruysa, o zaman **Solon**'la konuşan Mısırlı rahipler, 9.000 yıl önce olan bir olayı nereden biliyorlardı?

İ.Ö. 1500 yıllarında, akıl almaz boyutlarda korkunç bir volkanik patlama, Ege Denizi'nin güneyindeki **Thera Adası**'nı, sulara gömdü. Yunanlı arkeolog **Sipiros Marinatos**'a göre bu patlama, yüz kilometre ötedeki **Minos** uygarlığını yok etmişti. **Marinatos**'a göre, **Atlantis, Minos** uygarlığı olabilir. Her ne kadar **Platon**'un tarihleriyle bu olay uyuşmasa da, **Marinatos, Minos** uygarlığının yok olmasının Mısır'ı etkilediğini kabul ediyor. Oysa 1977'de bulunan bazı ipuçları, **Minos**'un **Thera**'nın batışından 100 yıl sonra, yıkılış devrine girdiğini

kanıtlıyor. **Atlantis**'i Asya ve Libya'nın birleşmesiyle oluşacak bir kara parçasından daha büyük olarak niteleyen **Platon**'a inanırsak, bu kadar büyük bir adayı Akdeniz'e sığdıramayacağımıza göre, Atlantik Okyanusu'na açılmamız gerekiyor.

1912'de, tarihçi **Lewis Spencer, Antil** ya da **Batı Hindistan Adaları**'nın, **Atlantis**'in bir parçası olduğunu öne sürdü. Adaların çevresindeki deniz yüzeyinin çok yüksek olması, bir zamanlar buralarda büyük bir kara parçasının bulunduğunu kanıtlıyor sanki...

Platon'un açıklamasına göre: **"Atlantis, öteki adalara yol oluşturuyor... Bunlardan gerçek okyanusu saran karşıdaki anakaraya geçebilirsiniz."** **Platon**'un söylediği anakara, Amerika olabilir mi? **"Bu adada, çevre adaları ve anakarayı, Libya'yı, Mısır'a kadar boğazları ve Tirenia'ya kadar Avrupa'yı yöneten güçlü bir imparatorluk vardı." Tirenia,** Yunanca'da İtalya'nın merkezindeki **Etruria**'dır.

Arkeolojik ve tarihsel bulgular **Atlantis**'i, İ.Ö. 3100 yıllarında yaşamış bir uygarlık olarak kabul ediyor. Bu derece eşsiz bir uygarlığı

Atlantik Okyanusu'nun tabanında bulunan sıradağlar, böyle bir kentin burada kurulmuş olamayacağını gösteriyor.

kuran bu insanlar kimlerdi? **Dr. Euan Mackie,** bu soruyu Yontmataş Devri insanları olarak yanıtlıyor. Genelde benimsenen ilkel kabile toplumlarının tersine, **Mackie,** bu insanların Amerika'daki **Mayalar**'a benzer bir imparatorluk kurduklarını söylüyor: **"Bu toplumda, rahiplere ve seçkin ve bilgili yöneticilere vergi ödeyen bir grup köylü yaşıyordu."**

Bu imparatorluk, Libya ve İtalya'ya kadar uzanıyordu. Uygarlık, Mısır öncesi ortaya çıkan uygarlığını tanımlayan **Solon**'a da uyuyor. İ.Ö. dördüncü yüzyılda Malta ve İberik Yarımadası'nda, bakırın işlenmeye başladığı ve bir tür yazının kullanıldığına inanılıyor. İngiltere kıyılarında ve İskoçya'nın batısında bulunan bazı mezarlar, İ.Ö. 4500 yıllarına ait. İ.Ö. 3500 dolaylarında Yontmataş imparatorluğu yayılarak, tarıma başlamış ve astronomiyle ilgilenen rahiplerin yönettiği toplumlar kurmuş olabilir.

Peter James: Bütün bunları **Solon**'a Mısırlı rahipler anlatmıştı. Doğru ya da yanlış ama eski Mısırlılar, Avrupa topluluklarının **Atlantis**'in kolonileri olduğuna inanıyorlardı. Atlantis, Atlantik Okyanusu'nun ortasında olmalıdır." diye açıklıyor. Öyleyse, Atlantis, Taş Devri insanlarının olağanüstü, efsanevî yuvası olmalı.

Ignatius Donnelly'nin 1737'de yaptığı bu temsilî resimde, Atlantis'in sulara gömülüşü görülüyor.

Haftaya: Dünyamızı Bombalayan Meteorlar

KORSİKA HAREKATI

BENİ BIRAK, YOKSA!

FAKAT ANDRE, ETEĞİ NE SIKICA YAPIŞMIŞTI.

BIRAK!

CARLO CEKETİNİ ANDRE'NİN ELLERİNDE BIRAKIP KAÇMAYA BAŞLADI. BU ARADA GERİYE DOĞRU ATEŞ EDİYORDU...

VE MOTORA ATLAYIP HIZLA UZAKLAŞTI.

HAYDUT! KARTI ALIP KAÇMASINA NASIL GÖZ YUMDUM?

BAK CEBİNDE BİR KÂĞIT VAR.

HMMM! MORS ALFEBESİYLE YAZILMIŞ.

ANDRE HEMEN MESAJI ÇÖZDÜ.

"12-PALO-A" BU NE DEMEK Kİ? A'NIN ANDRE OLDUĞUNU ANLADIK DA...

PALO BURAYA ÇOK YAKIN BİR BALIKÇI KASABASIDIR.

"12" YE GELİNCE BELKİ GECEYARISI DEMEK İSTEMİŞTİR.

DEMEK Kİ ALAİN BİZE GECE SAAT 12'DE PALO'DA BULUŞMAMIZI ÖNERİYOR. DİKKAT ETMELİYİZ. BİR TUZAK OLABİLİR.

EVET! FAKAT NASIL.

HMMM! BEN ALAİN'İ TANIRIM. ŞAYET ONU BU MEKTUBU YAZMAYA ZORLAMIŞLARSA...

...MUTLAK BİZİ UYARACAK BİR YOL BULUR..HANİ BİZ MORS ALFEBESİNİ TERSİNDEN YAZIP BİR OYUN OYNUYORDUK.

NASIL?

KOLAY! YALNIZ ÇİZGİLERİ VE NOKTALARI İNCELEMEK GEREKİR

EVET, ÇOK İYİ ANLADIM!

12'Yİ DOĞRU ALALIM. "12" AXEDO "A" ÇIKIYOR.

HİÇ BİR ANLAM TAŞIMIYOR. YANILDIK.

BEN DE..

BEN DE BİR ŞEY ANLAMADIM.

PEKİ NE YAPACAĞIZ?

YAPILACAK TEK ŞEY PALO'YA GİTMEK. FAKAT ÇOK DİKKATLİ OLMAK GEREKİR. YALNIZ GİTMEYİM.

NASIL YAPACAĞIMIZI ANLATAYIM. BENİ PALO YAKINLARINA KADAR MOTORLA GÖTÜRÜRSÜNÜZ. ORADAN ÖTEYE BEN YÜZEREK GİDERİM. BÖYLECE GÖRÜNME TEHLİKESİ YOK OLUR.

SİZ BİZE REHBER OLURSUNUZ, BAY AMALFİ.

GAYET TABİ. HEMEN MOTORU ALIP GELEYİM.

BİRAZ SONRA

HMMM! KARTPOSTALLAR BİZDE. FAKAT HER AN BU ŞEYTANLARIN TUZAĞINA DÜŞEBİLİRİZ.

MESAJI BULURLARSA RANDEVUYA GELECEKLERİNDEN EMİNİM.

EVET! FAKAT POLİSLERLE BİRLİKTE.

BU DA HİÇ İYİ OLMAZ. AMA ARKADAŞLARININ HAYATINI TEHLİKEYE ATACAKLARINI SANMAM.

EVET GİDELİM PATRON. RANDEVUYA GELİRLERSE KUCAĞIMIZA DÜŞERLER. BÖYLECE BİZ KAZANIRIZ.

BURADA MOTORLA BİRLİKTE, KAYALARIN ARKASINA SAKLANABİLİRİZ.

GÜZEL. BEN GİDİYORUM. TEKRAR GÖRÜŞMEK ÜZERE.

İYİ ŞANSLAR! KENDİNE DİKKAT ET!

YAKINLARDA...

BURADA DUR. FAZLA YAKLAŞMAYALIM.

O DA NE. BİR MOTOR. BELKİ ARADIKLARIMDIR.

ŞURADA BİRİSİ VAR GALİBA. DALGALARDAN KUŞKULANDIM.

BELKİ GERÇEKTEN DALGADIR. AMA GENE DE SUSTURUCUYLA BİR KAÇ EL ATEŞ EDELİM.

POF
POF

GERÇEKTEN DALGAYDI GALİBA. BEKLEYELİM, PATRON.

TAM GECE YARISI. BEŞ DAKİKAYA KADAR GELEN OLMAZSA GEMİYE DÖNERİZ.

ONLARI İYİ YAKALADIM. YİNE DE GÖZÜKMEMEYE BAKMALIYIM. TÜPLER BANA BİR SAAT YETER.

BEŞ DAKİKA GEÇMİŞTİ.

HAREKET ETTİLER. BEN DE ONLARA TAKILAYIM.

VRRAP

BU İYİ OLDU. DİKKAT ETMELİ.

MOTOR ANDRE'Yİ DE SÜRÜKLEYEREK YOL ALIR

BAKALIM NE KADAR DAYANABİLECEĞİM BUNA.

ANDRE HÂLÂ DÖNMEDİ, ENDİŞELENMEYE BAŞLADIM.

DİNLEYİN. BİR GÜRÜLTÜ VAR. BİR MOTOR GÜRÜLTÜSÜ.

BAKIN, İŞTE ORDA.

BEKLEYELİM Mİ YOKSA TAKİP EDELİM Mİ?

TAKİP EDELİM. BELKİ ANDRE TEHLİKEDEDİR.

MOTOR AXEDO'YA DOĞRU YENİDEN YOL ALMAYA BAŞLAMIŞTI.

TANRIM ÇOK HIZLI GİDİYOR. TAKATİM KESİLMEYE BAŞLADI.

BİRAZ GERİLERİNDE...

ŞURADAKİ GEMİYE GİDİYORLAR. YAVAŞLAYALIM.

AL SEN MOTORDA KAL. ANTOİNE VE BEN GİDECEĞİZ. GEMİYE ÇIKACAĞIZ.

BENDE SİZİNLE BİRLİKTE GELECEK MİYİM?

HAYIR! BİRİSİNİN MOTORDA KALMASI GEREKİR. 15 DAKİKAYA KADAR DÖNMEZSEK KIYIYA DÖN VE POLİSİ ARA.

TAMAM, ANLADIM!

25

Sürecek

Alexandre Dumas'nın ünlü romanı MONTE CRISTO

FARİA, "Ah, oğlum" dedi. "İnsanın bütün bildikleri çabuk öğrenilebilecek şeylerdir. Sana bütün bildiklerimi iki yıl içinde rahatlıkla öğretebilirim."

Dantes, "İki yıl mı?" diye bağırdı. "Yani bütün bildiklerinizi iki yıl içinde öğrenebileceğimi mi söylemek istiyorsunuz?"

"Gerçekleri öğrenebilirsin; ama unutma ki, bilmek, öğrenmek demek değildir. Her şeyi bilmek, anlamını çözmek ve yaşamına yön vermek için bunlardan yararlanmak iki yılda da, uzun yıllarda da başarılacak şey değildir. Tüm yaşam boyu uğraşılması gereken bir iştir. Her gün, tâ ki son soluğumu verene kadar hep öğreneceğim, hep çalışacağım."

"Bana ilk olarak ne öğreteceksiniz," diye sordu Dantes. "Ve tabiî, ne zaman çalışmaya başlayacağız?"

Yaşlı adam, "İstersen hemen başlayabiliriz" diye yanıtladı onu.

Dantes çabuk anlıyor, kavrıyor, bir öğrendiğini bir daha unutmuyordu. Dünya tarihini öğrendi. Biraz İngilizce ve daha birçok şey öğrendi.

Aradan zaman geçti. Dantes artık yepyeni bir adam olmuştu. Ama Faria için durum böyle değildi. Gerçi Dantes ile olmaktan, ona bildiklerini öğretmekten büyük bir zevk alıyordu ama gene de günden güne durgunluğu, kederi artıyordu. Kafasını durmadan kurcalayan bir şey var gibiydi. Arasıra, saatler boyu sesini çıkarmadan oturur, düşünür, düşünür, sonra kalkıp daracık odasında gezinmeye koyulurdu.

Bir gün yine böyle, odasını arşınlarken ansızın durdu, bağırdı:

"Ah, şu nöbetçi orada olmasaydı!"

Yaşlı adamın düşüncelerini bir kitap gibi apaçık okuyan Dantes, karşılık verdi:

"İstediğiniz dakika nöbetçi ortadan kalkabilir."

"Bir insan öldürmenin düşüncesine bile dayanamadığımı daha önce de söylemiştim sana."

"İyi ama eğer öldürürsek öfkeye kapıldığımız için veya yüreğimizin kötülüğünden öldürecek değiliz ki! Sadece kendimizi şu yaşayan ölü durumundan kurtarmak için can alacağız, o kadar!"

"Hepsi bir. Buna asla izin veremem."

"Ama aklınızdan geçiriyorsunuz değil mi?"

"Hem de fazlasıyla sık!"

Dantes hemen ekledi:

"Ve bir kaçış yolu buldunuz, öyle değil mi?"

"Evet, buldum. Ama bir koşulu var, o patikaya gözleri görmeyen, kulakları da duymayan bir nöbetçi konması koşuluyla."

"Size söz veriyorum, oradaki nöbetçi ne görecek, ne duyacaktır."

"Hayır, hayır. Sana söyledim ya! Olamaz bu! Bir daha sözünü etme!"

"Ama adamı öldürmeyeceğim ki!"

"Adama bir kötülük yapmayacağına veya en azından, çok büyük bir tehlikeyle karşılaşmazsak, ona dokunmayacağına söz verir misin?"

"Eğer her ikimizin de yaşamını kurtarmak söz konusu olmazsa, onun saçının teline bile dokunmayacağıma söz veriyorum işte!"

"Öyleyse bu tasarı gerçekleşebilir."

"Hemen başlıyor muyuz?"

"Hemen."

Bunun üzerine Faria, Dantes'e çizmiş olduğu kaçış planını gösterdi. Bu planda kendi odası, Dantes'in odası ve aralarındaki yeraltı geçidi çizilmişti. Bu yeraltı geçidinden, askerin nöbet tuttuğu, gidip geldiği patikanın tam altına çıkacak bir başka geçit uzatmak niyetindeydi. Bu patika koca koca taşlarla döşeliydi. Bu taşlardan birinin altındaki toprağın tümü kazılıp alınacak, taş çökmeye hazır duruma getirilecekti. Her şey hazırlanıncaya değin de alttan bir destekle yerinde durması sağlanacaktı. Her şey hazırlanıncaya değin de alttan bir destekle yerinde durması sağlanacaktı. Her şey hazır olunca bu destek çekilecekti. Nöbetçi taşa ayağını basar basmaz aşağıya taşla birlikte inecekti. Dantes onu hemen yakalayacak, kıpırdayamayacağı, bağıramayacağı biçimde kıskıvrak bağlayacaktı. O noktadan aşağıya, denize inecekler, denize ulaşınca da komşu adalardan birine yüzerek çıkabileceklerdi.

Korkunç bir hastalık

Dantes'in gözleri sevinçle parladı. Böylesine basit ve başarıya ulaşması böylesine kesin bir plan onu çok mutlu etmişti, ellerini ovuşturdu...

Hemen ertesi gün işe koyuldular. Son birkaç aydır dinlendikleri için çok daha sıkı çalışacak gücü toplamışlardı. Gardiyanın her zaman uğradığı saatte odalarına dönüyor, bunun dışında durup dinlenmeden çalışıyor, çalışıyorlardı. Adamın basamaklardan inerken ayaklarının çıkardığı en ufak sesi bile yakalayacak kadar kulakları duyarlık kazanmıştı, bu yüzden gardiyan odalarına girdiğinden onları her zaman orada buluyordu.

Bu çalışma sırasında kazılıp çıkartılan taze toprak, ufalanıp toz haline getirildikten sonra pencereden dışarıya savruluyordu. Gece rüzgârı da bu tozu alıp götürüyordu.

Sonunda yeraltı geçidi tamamlanmış, taş da zamanı gelince çökecek biçimde yerleştirilmişti. Şimdi nöbetçi askerin, başlarının üzerinde yürürken ayak seslerini rahatça duyabiliyorlardı.

Artık görünmeden kaçabilecekleri kadar karanlık bir geceyi beklemekten öte yapacakları bir şey kalmamıştı... Şimdi en büyük korkuları, taşın zamanından önce çökmesiydi. Dantes taşın altına yeni bir destek koymakla uğraşıyordu. Faria ise Edmond'un odasında kalmış, başka işlerle ilgilenmekteydi. Ansızın Edmond onun acıyla bağırdını işitti. Hemen odasına koştuğunda Faria'yı odanın ortasında, ayakta, suratı ölü gibi sapsarı buldu.

"Aman Tanrım! Ne oldu? Ne var?" diye bağırdı.

Faria telaşla konuştu:

"Çabuk, çabuk, söyleyeceklerime kulak ver. Dinle beni!"

Dantes, Faria'nın yüzüne korku ve şaşkınlıkla baktı. Adamın gözlerinin feri sönmüştü ve çevrelerinde mor halkalar belirmişti. Yüzü ölü yüzü gibi bembeyaz kesilmiş ve saçları sanki diken diken olmuştu.

Dantes yalvardı:

"Tanrı aşkına! Ne demek oluyor tüm bunlar? Ne olur, anlatın, ne oldu, ne var?"

"Her şey bitti artık! Beni ölümüme götürebilecek olan korkunç bir hastalığa yakalandım. Tutuklanmadan bir yıl önce kadar da böyle hastalanmıştım. Tek çaresi var. Ne olduğunu söyleyeceğim. Hemen, çabuk, odama git. Karyolamın ayaklarından bir tanesini çekip çıkart, içindeki delikte, kırmızı bir sıvıyla dolu küçük bir şişe bulacaksın. Hemen getir. Hayır, hayır, dur! Gardiyan beni burada yakalayabilir. En iyisi henüz biraz gücüm kalmışken odama dönmeme yardım et! Ne olur, ne olmaz? Belki de bu hastalığım uzun sürer."

Dantes, tehlike karşısında çabuk davranmaya alışkandı. Hemen, hasta arkadaşını ardından çekerek yeraltı geçidine daldı, sonra onu yarı taşıyarak, Faria'nın odasına geçti, yatağına yatırdı.

Zavallı adam, kanı donmuş gibi, buz kesmişti:

"Sağol." dedi. "Şimdi sağ sağlam yatağıma vardım ya, artık tehlike savuştu demektir. Sna bu hastalığımın adını söyleyeyim; katalepsi diyorlar. Doruk noktasına vardığında ölü gibi hiç kıpırdamadan yatabilirim. Ya da deliye döner, bağırıp çağırabilirim. Bunun için hazırlıklı, tetikte olmalısın; çünkü eğer çığlıklarım duyulursa beni belki de şatonun başka bir yerine götürüp kapatırlar, o zaman da birbirimizi bir daha hiç göremeyiz. Hiç kıpırdamadan, ölü gibi kaskatı yatacak olursam — ancak o zaman sakın daha önce değil — ağzımı zorla açıp o kırmızı sıvıdan sekiz-on damla damlatırsın. Belki iyileşebilir, kendime gelebilirim."

Dantes bağırdı:

"Belki mi? Belki de ne demek?"

Faria sayıklıyor gibiydi:

"İmdat! İmdat! Ölüyorum, ölüyorum, ben... ben!"

Hastalık öyle ani bastırmıştı ki başka bir şey söyleyemedi. Gözleri alabildiğine açılmış, ağzı çarpılmış, suratı mosmor olmuştu: Çırpındı, didindi, kendini oradan oraya fırlattı. Korkunç çığlıklar attı. Öyle ki Dantes, çığlıkları duyulmasın diye hastanın kafasını, gözünü bezle sarmak zorunda kaldı. Bu böyle iki saat sürdü. Sonra, bir bebek gibi halsiz düşmüş, taş gibi bembeyaz buz kesmiş, ölü gibi yattı kaldı. Suratına ölümün o korkunç solgunluğu yerleşmeye başladı.

Dantes, arkadaşının canı iyice çekilir gibi oluncaya dek bekledi. Sonra bıçağı alıp ağzını zorla araladı, sıvıdan dokuz damla damlattı. Sonra da korku içinde, olacakları beklemeye koyuldu.

Aradan bir saat geçti, hastada hiçbir değişme olmadı, hiçbir yaşama dönüş belirtisi görülmedi. Dantes acaba sıvıyı akıtmakta çok mu geç kaldım diye korkmaya başlamıştı. Orada öyle durmuş, arkadaşının ölü yüzünü seyrederken yanaklarından aşağıya yaşlar süzülüyordu.

Sonunda Faria'nın yüzünde biraz renk belirir gibi oldu. Ölü gibi bakan ardına dek açılmış gözlere yaşam parıltısı geldi. Sonra hasta, kıpırdadı.

Dantes sevinçle bağırdı:

"Kurtuldu! Kurtuldu!"

Hasta henüz konuşacak durumda değildi ama parmağıyla kapıyı gösterdi, gözlerinde korku okunuyordu. Dantes kulak verince gardiyanın ayak seslerini açık seçik duydu. Demek ki saat yediye geliyordu ama Edmond arkadaşı ölüyor diye öylesine korkmuştu ki başka hiçbir şey düşünemez olmuştu.

Delikanlı hemen yeraltı geçidinin girişine doğru, ok gibi fırladı; taşı gediğin üzerine çekerek odasına koştu. Tam odaya girdiğinde kapı açıldı, gardiyan göründü ve hükümlüsünü, her zamanki gibi, karyolasının kıyıcığına oturmuş buldu.

Dantes, gardiyanın getirdiği yemeğe elini bile sürmedi. Anahtar kilitte döner dönmez hemen geriye, Faria'nın odasına koştu. Başıyla taşı kaldırıp hastanın yatağının başucuna vardı.

Faria şimdi nerede olduğunu biliyor ve konuşuyordu ama henüz pek halsizdi. Dantes'e dedi ki:

"Seni bir daha göreceğimi hiç ummamıştım."

"Nedenmiş o? Yoksa öleceğinizi mi sanmıştınız?"

"Hayır, ondan değil. Ama kaçman için her şeyin hazır olduğunu biliyordum ve seni de bu olanaktan yararlanıp kaçtın sandım."

Dantes'in bakışları öfkeden alev saçıyordu:

"Demek ki beni hiç tanımamışsınız? Sizi almadan gideceğimi nasıl düşünebildiniz?.."

Yaşlı adam güçlükle konuştu:

"Hiç olmazsa şimdi, böyle bir düşünceniń ne denli yersiz olduğunu öğrenmiş bulunuyorum. Ama bu hastalık beni çok, çok zayıf düşürdü. Hiç gücüm kalmadı."

Dantes onu avuttu:

"Umudunuzu yitirmeyin. Gücünüzü gene toplarsınız."

Sürecek

ÇILGINLAR ORMANI

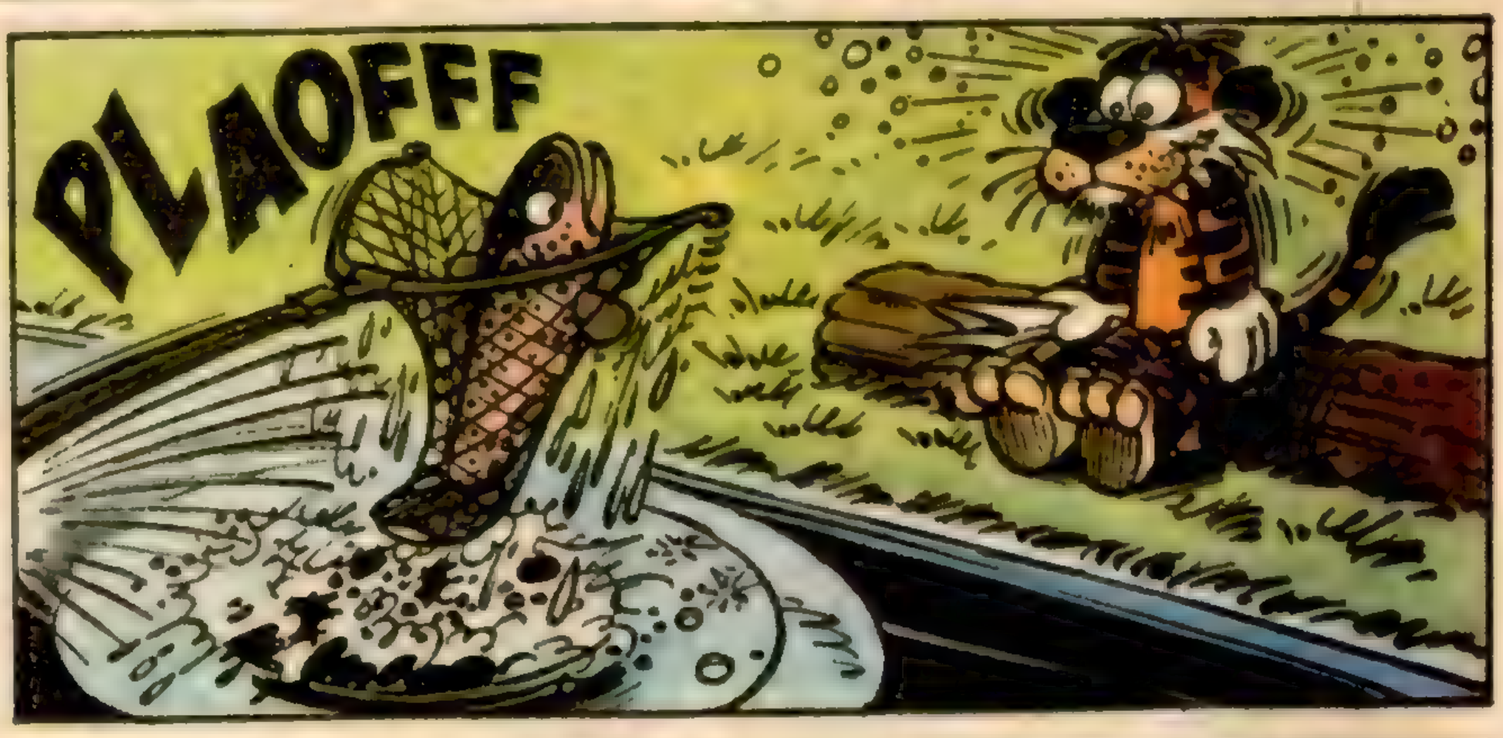

ÜLKELERİ TANIYALIM

İSVİÇRE

Devlet Adı: Schweizerische Eidgenossenschaft (Alman), Confederation Suisse (Fransız), Confederation Svizerra (İtalyan): İsviçre Konfederasyonu.
Nüfus: 6.298.000 (1978).
Alan: 41.293 kilometrekare.
Dil: Almanca, Fransızca, İtalyanca, İspanyolca, Romansca.
Din: Romen, Katolik, Protestan.
Başkent: Bern.
Büyük Kentler: Zürih, Basel, Cenevre, Lozan, Winterthur, Luzern.
En Yüksek Dağ: Monte Rosa (4634 metre).
Önemli Akarsular: Ren ve Aare, Rhoneinn, Ticinot, Ticino.
İklim: Ülke boyunca değişir. Kuzeyde serin, güneyde ılıman.
Ürünler: Buğday, arpa, patates, çeşitli sebzeler.
Para Birimi: İsviçre frangı.
Telefon Sayısı: 4.145.169 (1978).
Radyo Sayısı: 2.133.905 (1977).
TV Sayısı: 1.845.626 (1977).
Karayollarının Uzunluğu: 62.206 kilometre.
Demiryollarının Uzunluğu: 5073 kilometre.
Ortalama Hayat Uzunluğu: Erkeklerde 70.29 yıl, kadınlarda 76.22 yıl.

4

NORVEÇ

Devlet Adı: Kongeriget Norge (Norveç Krallığı).
Nüfus: 4.059.000 (1978).
Alan: 324.219 kilometrekare.
Dil: Norveççe.
Din: Hıristiyan.
Başkent: Oslo.
Öteki Kentler: Bergen, Trondheim, Stavanger, Kristiansand, Drammen.
En Yüksek Dağ: Galdhopiggen (2469) metre).
Önemli Akarsular: Glama, Lagen, Tanaev.
İklim: Kıyılarda yumuşak, iç kısımlarda sert.
Para Birimi: Norveç Kuronu.
Radyo Sayısı: 1.318.022 (1976).

TV Sayısı: 1.120.2 33 (1977).
Karayollarının Uzunluğu: 78.889 kilometre.
Demiryollarının Uzunluğu: 4266 kilometre.
Ortalama Hayat Uzunluğu: Erkeklerde 71.85 yıl, kadınlarda 78.12 yıl.

MACARİSTAN

Devlet Adı: Magyar Nepköztarsasag (Macaristan Halk Cumhuriyeti).
Nüfus: 10.699.000 (1978).
Alan: 93.033 kilometrekare.
Dil: Macarca.
Din: Romen, Katolik, Protestan, Ortodoks, Yahudi azınlık.
Başkent: Budapeşte.
Öteki Kentler: Miskole, Bebrecen, Szeget, Pecs, Györ, Nyirgyhaza.
En Yüksek Dağ: Kekes (1015 metre).
Önemli Akarsular: Duna (Danube).
İklim: Değişken (uzun, kuru ve sıcak yazlar, soğuk kışlar).
Para Birimi: Forint.
Telefon Sayısı: 1.103.843 (1978).
Radyo Sayısı: 2.577.000 (1977).
Demiryollarının Uzunluğu: 8061 kilometre.

Karayollarının Uzunluğu: 99.612 kilometre..
Ortalama Hayat Uzunluğu: Erkeklerde 66.54 yıl, kadınlarda 72.42 yıl.

PAPİLİO

2

KİMSİN SEN? BURADA NE ARIYORSUN?

BEN Mİ? UUU.. BEN... HİÇ.

HEY JAK... BAK NE BULDUM! KAÇIYORDU.

VAY CANINA! ONUN KÜRKÜ ÇOK PARA EDER!

EVET, BİZE İYİ BİR CEP HARÇLIĞI OLUR.

HAYIR... YAPMA !!!

PİS KÜÇÜK... AAAHH!

KALK GEKKO, EVE DÖNÜYORUZ.

BOŞUNA KOŞMA! SENİ YAKALAYACAĞIZ.

KOŞMACA OYUNU BİTTİ. ŞİMDİ BİRAZ KONUŞACAĞIZ!

BIRAK BENİ! SİZ HIRSIZSINIZ! YUVALARI BOZUYORSUNUZ. HEM DE HAYVANLARI ÖLDÜRÜYORSUNUZ

AAAH

AAHH! PİS ÇOCUK YÜZÜMÜ TIRMALADI.

BEKLE! BEN ONA GÖSTERİRİM.

AAAAHH

DİKKAT!.. KUŞLAR... GERİ DÖNÜYORLAR!..

KUŞLAR OLANLARI GÖRMÜŞ, ÖÇ ALMAYA GELMİŞLERDİ...

ATEŞ! ATEŞ EDİN!

KENDİNİZİ KORUYUN!

DOĞA ONA ZARAR VEREN LERİ ER GEÇ CEZALANDIRIR

HEY... AMA BEN BİR ŞEY YAPMADIM Kİ !

BU KADAR ÇOK KUŞLA TEK BAŞIMA DÖĞÜŞEMEM.

ELVEDÂ BABA, GEKKO HERŞEY BİTTİ.

PAPİLİOOO!

PAPİLİO... YAVRUM !..

TAM ZAMANINDA YETİŞTİN BABA! AMA NEREDEN BİLDİN?

UZAY ARACININ KÖYÜN ÜZERİNDEN GEÇTİĞİNİ GÖRDÜK. BUNLAR HEP DERT AÇAR BAŞIMIZA. SENİ MERAK ETTİM VE HEMEN BURAYA GELDİK.

HİÇ HAK ETME.. DİLER AMA BUNLARA DA YARDIM ETMELİ.

TAMAM GİDELİM!

SONUNDA YARDIM GELDİ!

UFF..SON DAKİKALARIMI YAŞADIĞIMI SANMIŞTIM... SİZ OLMASAYDINIZ BU HAYVANLAR BİZİ PARÇALAYACAKTI.

BU HAYVANLARI SİZ ÖFKELENDİRDİNİZ. UZAY YASASININ YUVALARI BOZUP, YUMURTALARI TOPLAMAYI YASAKLADIĞINI PEKÂLÂ BİLİYORSUNUZ. YARALILARINIZI TOPLAYIN VE HEMEN BURAYI TERKEDİN.

BU ADAM BAŞIMIZA İŞ AÇACAK. YASALAR, KURALLAR DEYİP DURUYOR.

ONUN YANINDA DURAN DÜNYALIYI GÖRDÜN MÜ?

EVET, BU KAYIP GEZEGENDE NE ARIYOR ACABA?

BİLMEM, AMA ONA DAHA ÖNCE BİR YERLERE RASTLADIĞIMI SANIYORUM.

NEYSE BOŞ VER! BURADA FAZLA OYALANMAYALIM!

SONUNDA RAHATA KAVUŞTUK, İŞTE GİTTİLER. UMARIM ONLARI BİR DAHA HİÇ GÖRMEYİZ.

BEN DE ÖYLE İSTERİM. BU SAÇMA DÜŞÜNCELERİNDE İNAT EDERLERSE ÇOK KİŞİYİ TEHLİKEYE SÜRÜKLER.

SON

PAZARTESİ GÜNLERİ YAYIMLANIR/ Sayı: 42

GENÇ GAZETECİLER! «YENİ GAZETE»YE, ÇEVRENİZDEKİ İLGİNÇ OLAY VE KİŞİLERİ ANLATAN YAZI VE FOTOĞRAFLARINIZI BEKLİYORUZ.

Yeni Gazete

DÜNYADAN ● YURDUMUZDAN ● ÇEVREMİZDEN

GAZETEMİZDE YAYINLANAN YAZI VE FOTOĞRAFLARINIZ İÇİN SİZLERE, BİRER «GENÇ GAZETECİ» KARTI GÖNDERECEĞİZ.

YABANCI DİLLE EĞİTİM YAPACAK MESLEK LİSELERİ AÇILIYOR

Meslekî ve teknik eğitimin Anadolu liseleri açılıyor. Millî eğitim sistemimizde yeni bir aşamayı oluşturan Anadolu meslekî ve teknik liseler 4 ile 5 yıl süreli olacak ve bir kısım derslerinin öğretimi Anadolu liselerinde olduğu gibi yabancı dille yapılacak. İlk defa uygulanmaya başlanılacak Anadolu meslekî ve teknik liselerin 1 yıllık hazırlık sınıfları önümüzdeki öğretim yılında açılacak. 1983-84 öğretim yılında hazırlık sınıflarının açılacağı okullar da belirlendi.

Bir kısım derslerinin öğretimini yabancı dille yapan Anadolu meslekî ve teknik ortaöğretim kurumları yönetmeliği dünkü Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi. Millî Eğitim Bakanlığı'nca uygun görülen yerlerde ortaokullardan sonra 1 yıllık hazırlık sınıfı üzerine 3 yıl süreli "Anadolu Kız Meslek", "Anadolu Endüstri Meslek" ve "Anadolu Ticaret ve Turizm Meslek" liseleri ile 4 yıl süreli "Anadolu Teknik" liseleri açılmasını öngören yönetmelik bu okullarda hangi yabancı dille öğretim yapılacağı ve hangi derslerin yabancı dille okutulacağının tesbitini Millî Eğitim Bakanlığı'na bırakıyor.

Yönetmelik gereği, Anadolu liseleri düzeyindeki meslekî ve teknik eğitim alanında açılması öngörülen bu okullarda şubelerin öğrenci sayısı 24 öğrenciyi geçemeyecek. 1983-84 öğretim yılında Anadolu meslekî ve teknik ortaöğretim kurumlarının sadece hazırlık sınıflarına Millî Eğitim Bakanlığı'nca tesbit edilecek esaslara göre öğrenci alınacak.

1983-84 öğretim yılında hazırlık sınıfının açılacağı okullar da belli oldu. Millî Eğitim Bakanlığı'ndan alınan bilgiye göre, önümüzdeki öğretim yılında İstanbul, Ankara ve İzmir ticaret liselerinde "Anadolu Ticaret Lisesi"nin hazırlık sınıfları, Adana Kız Meslek Lisesi'nin tekstil bölümünde "Anadolu Kız Meslek Lisesi"nin hazırlık sınıfı, Ankara Yenimahalle, İstanbul Haydarpaşa, İzmir Çınarlı meslek liselerinin elektronik bölümleri ile İstanbul Maçka Meslek Lisesi'nin bilgisayar bölümünde "Anadolu Teknik Lisesi"nin hazırlık sınıfları açılacak.

İSTANBUL'DA GÜNDE 400 TON ET YENİYOR

5 milyonluk nüfusu ile ülkemizin en büyük kenti olan İstanbul'da her gün yaklaşık 400 ton et tüketildiği belirlendi.

İstanbul Belediyesi yetkilileri, şehrin et ihtiyacının ancak yüzde 70'inin karşılanabildiğini belirterek şöyle konuştular:

"Biz, Belediye olarak İstanbul'un tüm et ihtiyacını karşılayamıyoruz. İstanbul'a her gün belediye olarak 280 ton et verebiliyoruz. Aradaki farkı ise kasaplar, denetim dışı kesim yapılan yerlerden sağlıyorlar."

Belediye yetkilileri, İstanbul'da sağlığa uygun kesim yapılan 10 mezbahanın bulunduğunu söylediler. Şehrin en büyük mezbahasının Sütlüce'de bulunan "Merkez Mezbahası" olduğu belirtiliyor.

Edinilen bilgiye göre, İstanbul'a her gün Belediye tarafından gönderilen etin 210 tonunun Sütlüce Mezbahası'ndan,.geri kalan 70 tonunun ise diğer şubelerden karşılandığını söylüyorlar.

Belediye yetkilileri, özellikle bu yıl kaçak kesimlerin önlenebilmesi için yoğun bir mücadele başlatıldığını söyleyerek, vatandaşların kaçak olarak pazar yerlerinde ve sur diplerinde kesilen etlerden satın almamalarını istediler.

Dünya çimento dışsatımında Türkiye 5. sırada

Türkiye, dünyanın en büyük çimento ihracatçısı ülkeler sıralamasında 5. sırada yer alıyor. Türkiye'nin 1982 yılı çimento ihracatının bir önceki yılın aynı dönemine oranla yüzde 150 oranında artış gösterdiği saptandı.

Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği'nin konuya ilişkin araştırmasına göre, 1982 yılında birçok ülkede çimento iç satışları önemli oranda düşüş gösterdi. Geçen yıl 1981'in eşdönemine göre iç satışları, Batı Almanya'nın yüzde 12, Fransa'da yüzde 7.6, Belçika'da yüzde 6.7, İtalya'da yüzde 2, Türkiye'de yüzde 7, Avusturya'da yüzde 8.8, Danimarka'da yüzde 7.3, Hollanda'da yüzde 61, İsveç'te yüzde 12.8, İspanya'da yüzde 1 geriledi. Aralarında Türkiye'nin de bulunduğu bu ülkeler, iç satışlardaki açıklarını gelişmekte olan ülkelere yaptıkları ihracatla kapadılar. Adı geçen ülkeler arasında Türkiye, 1982 yılında çimento ihracatını bir önceki yıla oranla yüzde 14.7 oranında artıran en başarılı ülke oldu. 1983 yılının ilk aylarında ise çimento ihracatında önemli sorunlar ortaya çıkmaya başladı.

Dünya'da en çok kör Hindistan'da!

Amerika Körler Enstitüsü'nce yapılan bir açıklamada, dünyada körlük vakalarının en çok görüldüğü ülkenin Hindistan olduğu belirtildi. Hindistan'da halen 9 milyon kör yaşıyor ve bu rakam, dünyadaki bütün körlerin üçte ikisini oluşturuyor.

Ülkedeki 9 milyon körün yüzde 55'i katarakt, yüzde 25'i ise trahom sonucu kör olmuş. Geri kalan yüzde 20'sinin ise çeşitli göz hastalıkları sonucu kör oldukları belirtiliyor.

İspanya'da su sıkıntısı

Son dört yıldır İspanya'nın kırsal kesimlerinde hüküm süren kuraklık, şimdi de büyük kentlerde büyük bir su sorununun doğmasına neden oldu.

Su sıkıntısının halen, Seville, Cadız, Murcia, Alicante, Zaragoza ve Jaen kentlerinde görüldüğü belirtiliyor.

170 bölgede "kırmızı alârm" ilân edildiği, bunlardan ellisinde halka suyun tankerlerle taşındığı bildiriliyor.

BU KAPALI HAVUZ ÇALIŞMIYOR

İNSANLARIN spor yapmaları için planlanan Edirne Kapalı Yüzme Havuzu'nun inşaatının yapımının kararlaştırıldığı 1978 yılından bu yana kulvarlarında yüzücülerin kulaç attığı değil, ineklerin geviş getirdiği tesis haline geldi.

Yapımına 1976 yılında başlanan, 1978'de kaba inşaatının bitirilmesinden sonra müteahhitin çekildiği havuzun iç donanım inşaatı daha sonra iki kez ihaleye çıkartıldı. Ancak malzemelerinin çoğunluğunun ithal edilmesi gereken 25 metre kulvar uzunluğuna sahip havuzun inşaat sorumluluğunu hiçbir müteahhit üstlenmek istemedi. Dolayısıyla havuzun tasfiyesi kararlaştırıldı.

5 yıldan bu yana çivi bile çakılmadan kaderine terkedilen Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü'nün bitişiğindeki kapalı yüzme havuzunun hiç değilse ineklerin işgalinden kurtarılmasını isteyen Edirneliler, "Havuz yıllardır insanların hizmetine açılmadı. Spor ve sporcuya saygısızlık örneği olmaktan kurtarılsın" dediler.

Türkiye'de inşaat halindeki yüzme havuzlarının sayısı 16'ya ulaşırken mevcut tesislerin sayısı ise 22'de kaldı. İnşaat halindeki 121 spor tesisi ise ödenek yokluğu nedeniyle gençliğin hizmetine açılamıyor.

ÇOCUKLARI TV'DEN UZAK TUTAN BİR SİSTEM GELİŞTİRİLDİ

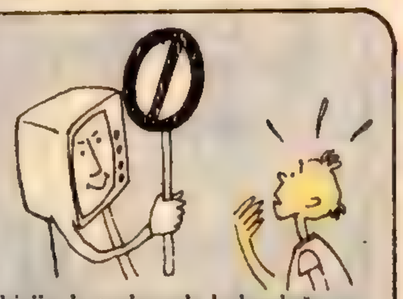

Çocukların televizyona belli bir mesafeden fazla yaklaşmalarını önleyen bir sistem geliştirildi.

Formozalı Chi Chen Ho tarafından geliştirilen sistem, çocukların televizyona yaklaşmaları halinde devreye girerek televizyonun kapanmasını ve sesli alarm vererek büyükleri uyarmayı sağlıyor.

Başta Amerika Birleşik Devletleri, Belçika, İspanya ve Portekiz'in de aralarında bulunduğu sekiz ülke tarafından lisansı satın alınan sistemi içeren televizyonların yakında piyasaya çıkarılacağı açıklandı.

Uzmanlar, çocukların televizyona fazla yaklaşmalarının öncelikle gözlerinin bozulmasına neden olduğunu, bunun yanı sıra ıslak elle dokunmalarının tüp patlamalarına yol açtığını söylediler.

AVUSTURYA TELEVİZYONU TÜRKİYE'YE 50 DAKİKA AYIRDI

Avusturya Televizyonu (ORF), Türk Devlet Halk Dansları Topluluğu'nun daha önce filme aldığı bir gösterisini yayınladı.

50 dakika süren programda 40 kişilik topluluğun oynadığı **Gaziantep, Artvin, Karadeniz, Silifke, Çiftetelli ve Bitlis** mahallî oyunlarını tek tek hikâyelerle anlatan TV program yapımcısı, **"Türk mahallî oyunlarının her biri ayrı ayrı o yöre halkının günlük yasantısından bir bölümünü sembolize ediyor. Hepsi birbirinden güzel ve zengin"** dedi.

ORF'un cumartesi günü saat 22.10'da yayına koyduğu halk dansları topluluğunun gösterileri 11 Ocak günü ORF tarafından filme alınmıştı. Topluluk çıktığı Avrupa turnesi sırasında Viyana'ya da uğramış ve Viyana'nın büyük müzik merkezi olan Konserthaus'da bin kişilik bir salonda gösteri yapmıştı.

Baştan sona renkli olarak yayınlanan program her hafta sinema filminin gösterildiği bir saatte yayına kondu ve çok sayıda TV seyircisinin programı izlemesi gerçekleşti. Bugüne kadar birçok misafir ekibin programını yayınlayan ORF, ilk kez bir folklor ekibine 50 dakika ayırdı.

Avusturya TV'sinin yayınladığı **"Türkiye'den Selamlar"** adlı program, İsviçre, F. Almanya'nın **Bavyera** eyaleti, **Lichtenstein** ve F.Almanya'nın Bodensee gölü çevresindeki bölgelerinden de izlendi.

WASHİNGTON'DAKİ "TARİH MÜZESİ"NDE TÜRKİYE'DEN TÜRLÜ YOLLARLA ÇIKARILAN ESKİ YAPITLAR SERGİLENİYOR

Amerika müzelerinde Türkiye'den kaçırılan yüzlerce tarihî yapıt bulunuyor

Washington'daki Tarih Müzesi'nde "The Heritage Of İslam" (İslâm'ın Mirası) adlı sergide bazı İslâm ülkelerinin yanı sıra, Türkiye'den çeşitli yollarla çıkartılan eserler de sergilendi.

Yaklaşık 15 Türk eserinin yer aldığı sergide, Süleymaniye Camii'nin büyük bir maketine de yer verilirken, orjinalleri Ayasofya Kütüphanesi'nde bulunan çeşitli astronomi, fizik ve tıpla ilgili eserlerden fotoğraflar da sergilendi.

"İslâmiyetin Ondördüncü Yüzyılı" adlı, Amerikalı işadamları, bürokratlar ve bilim adamlarının oluşturduğu bir dernek tarafından düzenlenen sergide, şu Türk eserleri bulunuyor:

17. ve 18. yüzyıla ait The Brookly Müzesi'nde bulunan Gördes'ten bir seccade, 19. yüzyıla ait Washington'daki Tekstil Müzesi'nde bulunan Hazreti Muhammed'in adının işlendiği bir örtü, 18. yüzyıla ait Massachusets Müzesi'nden getirilen, ağaç üzerine, bir fizik çizimi, 16. yüzyıla ait üzerinde Kur'an'dan Zafer Sûresi bulunan çelik bir miğfer (bu eser de New York'taki Metropoliten Müzesi'nden getirilmiş). New Mexico'daki Santa Fe Müzesi'nden getirilen Osmanlı İmparatorluğu'na ait işlemeli bir yelek, 17. yüzyıla ait ve Boston Müzesi'nde bulunan bir çini eser. 1594 yılına ait ve New York'taki Halk Kütüphanesi'nde bulunan bir başka eser. 18. yüzyıla ait ve Chicago'daki bir müzeden getirilen enerjiyle ilgili tahta üzerine bir çizim. 16. yüzyıla ait Rhodel Island'daki Sanat Müzesi'nde bulunan altın yazmalı bir kitap. Peygamberin hayatını anlatan resimlerle bir eser. 15. yüzyıla ait New York'taki Metropoliten Müzesi'nde bulunan bir çelik başlık. 16. yüzyıla ait Çinçinati Sanat Müzesi'nde bulunan seramik bir testi. 16. yüzyıla ait Los Angeles'teki sanat müzesinden getirilen Peygamberi camide tasvir eden bir eser. 1663 yılına ait Kahire'deki İslâm Sanatları Müzesi'nden getirilen "Mekke'deki Kâbe" adlı seramik bir eser.

Bu arada, 16. yüzyıla ait ve üzerinde İznik, Türkiye ibaresi bulunan Lizbon'daki Gülbenkian Vakfı tarafından gönderilen iki adet seramik eser de sergide yer alıyor.

Öte yandan, Washington'daki Dumbarton Daks Müzesi'nde bulunan ve bir kısmı da Türkiye'de olan Kumluca Gümüş Koleksiyonu olarak bilinen gümüş hazinesinin iadesi için görüşmeler sürdürülüyor.

Ayrıca New York'taki Metropoliten Müzesi'yle Los Angeles Müzesi'nde Türkiye'den çeşitli yollarla kaçırılan yüzlerce tarihî eser bulunuyor.

BİLMECE? BULMACA

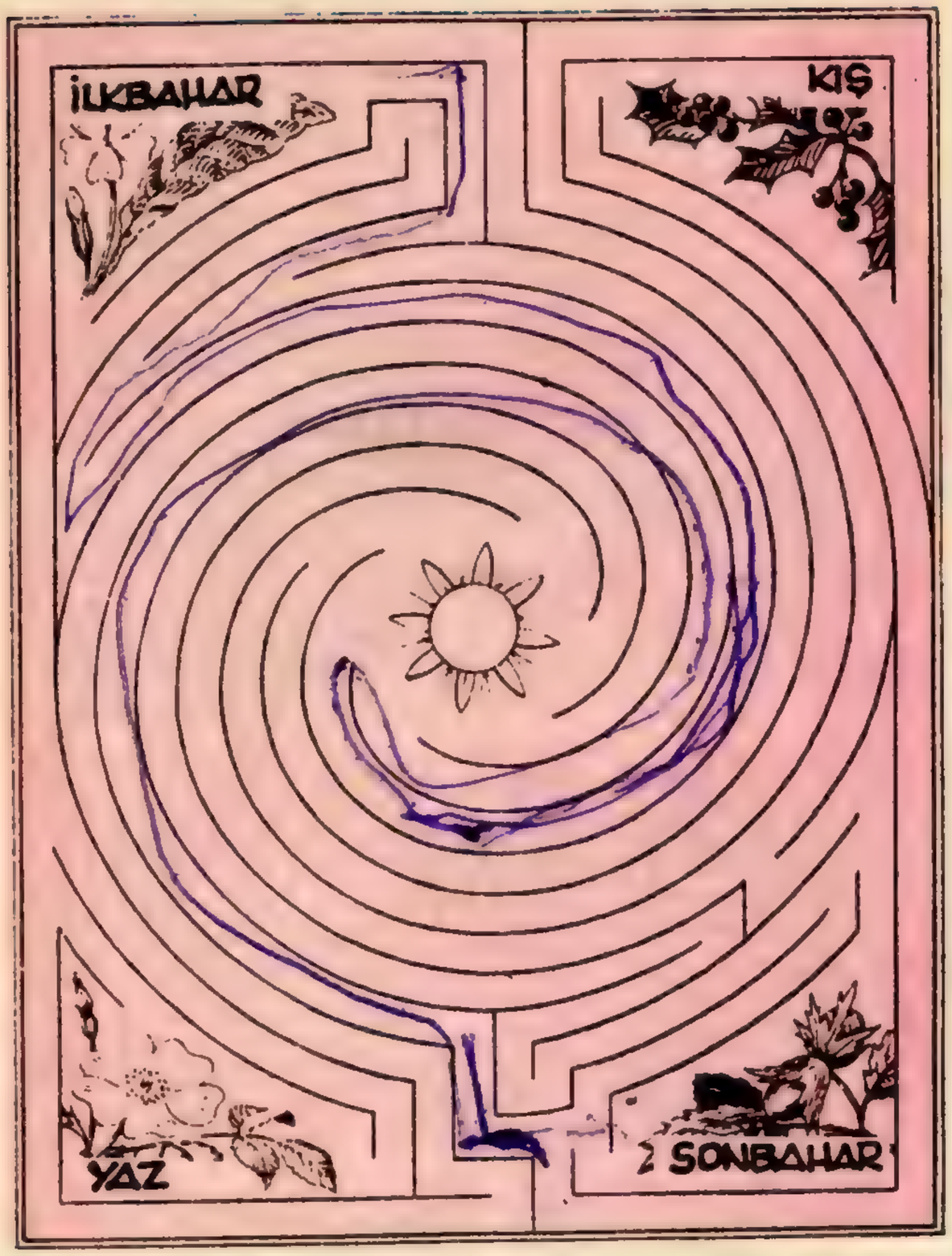

Sol üst köşedeki "Bahar" mevsiminden başlayarak, sırasıyla "Yaz", "Sonbahar" ve "Kış" mevsimlerine uğrayın. Ama dikkat edin, bir kez geçtiğiniz yoldan bir daha sakın geçmeyin.

RESIMLER

Yukarıda gördüğünüz numaralı beş köpekten acaba hangisinin sol üstteki köpeğin eşi olduğunu bulabilir misiniz?

8 FARK

Yukarıda birbirinin eşi gibi gördüğünüz iki resim arasında sekiz küçük fark vardır. Bu farkları bulabilir misiniz?

TOPLAR

Sağdaki toplardan sadece üçünün çapı birbirinin aynıdır, onları bulabilir misiniz?

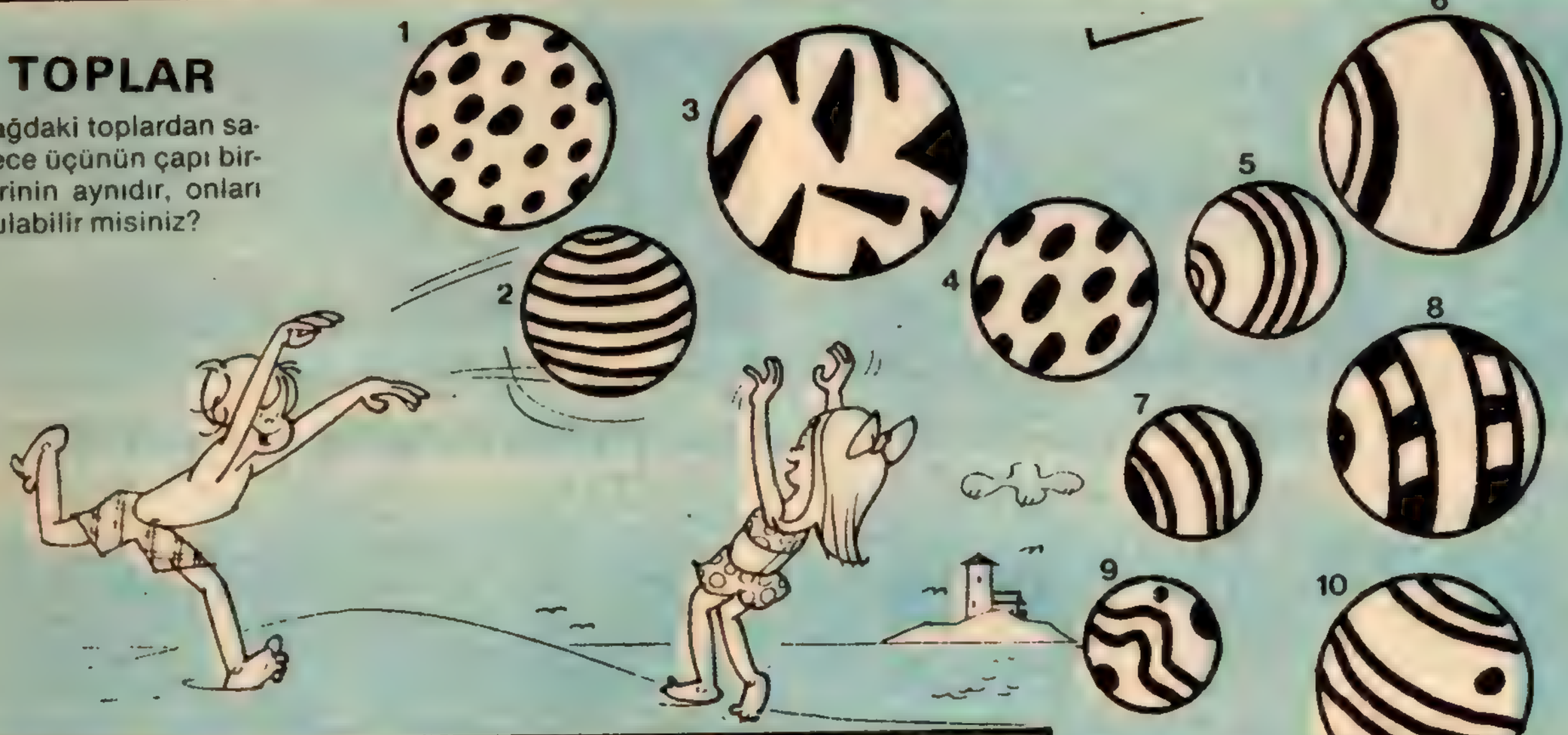

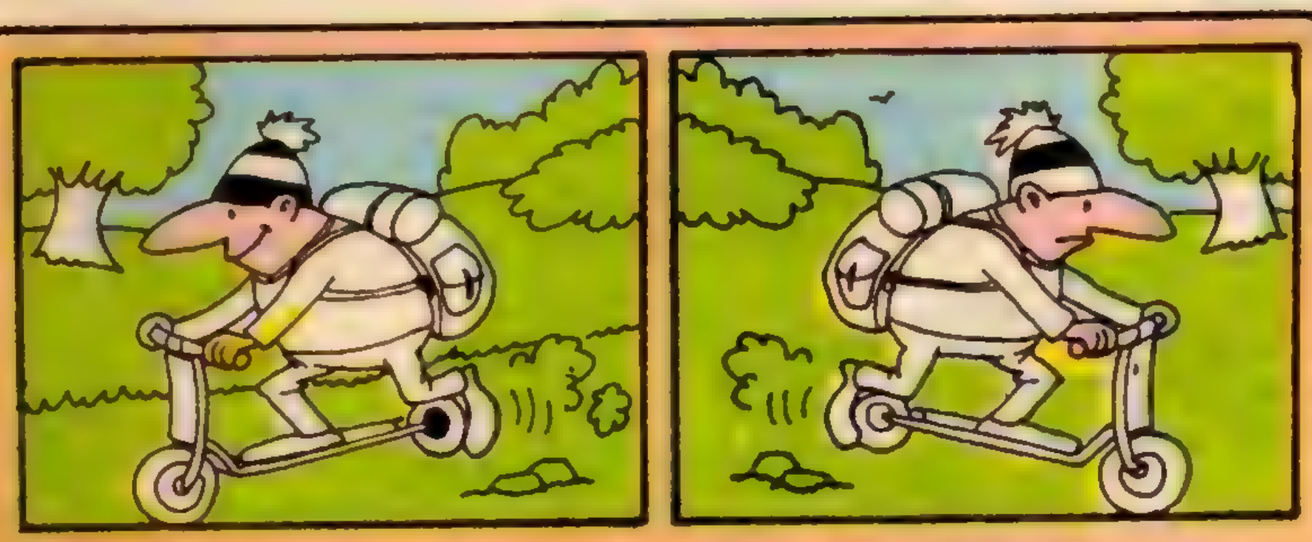

RESİMLER: Yukarıdaki iki resim arasındaki altı farkı bulabilir misiniz?

Boğayı matadora ulaştırabilir misiniz?

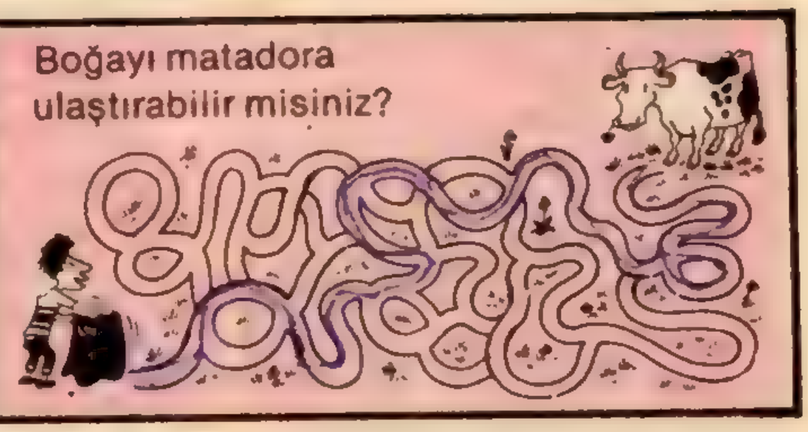

NEGATİF ve POZİTİF

Aşağıda gördüğünüz beş resimden hangisinin üstteki negatifin karşıtı olduğunu bakalım ne kadar sürede bulabileceksiniz?

GEÇEN SAYININ YANITLARI

NEGATİF: Soldakinin eşi 4, sağdakinin eşi 2 no'lu resimdir.

ON FARK: 1- Palyaçonun ponponu. 2- Palyaçonun ayaklarının altı. 3- Soldaki kütük parçası. 4- Kanalda soldaki kıvrım. 5- Kayığın çizgisi. 6- Sağdaki kadının yakası. 7- Soldaki kadının elbisesinin kolu.8- Soldaki tabelanın direği. 9- Sağdaki siyahlık. 10- Sağda su çizgisi.

EKSİK RESİM: 2 no'lu parça resmi tamamlar.

İKİZLER: 2 ve 4 no'lu resimler ikizdir.

ANORMALLİKLER: Kapının kilidi, bisikletin pedalları, arabanın plakası, arabadaki sandalye, bebeğin kolları, kuşun ayakları, kadının ayakkabısı, köpeğin piposu, arabanın silecekleri, sol ön tekerlek, adamın elbisesinin kolları, farklı.

DOKUZ RESİM: 1 ile 6'da paralel çizgiler, 6 ile 4'te önlük bağı, 4 ile 8'de daire, 8 ile 5'te zarf, 5 ile 2'de ağaç, 2 ile 7'de bulut, 7 ile 3'te kiraz, 3 ile 9'da yerdeki taşlar.

kırk ambar

VAHŞİ KÖPEKLER

Köpekler, insanoğlunun ilk evcilleştirdiği hayvanlar arasındadır. Ancak bugün bile yeryüzünde sayısız evcilleştirilmemiş köpek vardır. Bunlar Hindistan'da, Avustralya'da ve Amerika kıtasının bazı bölgelerinde yaşarlar.

Sürüler halinde dolaşan vahşi köpekler, koyun sürülerine saldırdıkları için kurtlar gibi avlanırlar.

İşin ilginç yanı, birkaç ay süreyle insanlardan tamamen ayrı, başıboş kalan evcil köpeklerin de vahşileşmeleridir. Bu tür köpeklerin bir daha evcilleştirilmelerine olanak yoktur.

Evde kedi, köpek, kuş gibi hayvanları beslemek çok doğal. Ama köpeklerin terkedilişiyle çevreye getirilen tehlikeyi bilmek, ona göre de gereken önlemleri almak zorundayız.

KOKULU TENİS TOPLARI

Bir Japon yapımcısının, genç bayan tenisçiler için piyasaya sürdüğü parfümlü tenis topları büyük satış yaptı. Bu toplarda Chanel No 5 ve Devilwoud kokuları kullanıldı. Japon Tenis Federasyonu sözcüsü, parfümlü topların "şekerli leblebi gibi" satıldığını söyledi.

DEV YARATIK

Nikaragua'da araştırma yapan bazı uzmanlar, yeni bir tarihöncesi dev yaratığın bulunduğunu açıkladılar. Ülkenin başkenti Managua'nın 60 km. güneyinde bir madende bulunan bazı kalıntılar, bölgede çok eski tarihlerde 20 ton ağırlığında ve 20 m. boyunda dev bir yaratığın yaşamış olduğunu ortaya koyuyor. Paleontoglar bunun bir Dinazor olamayacağını, çünkü 70 milyon yıl önce ortaya çıkarak kaybolduğunu, o tarihlerde Orta Amerika'nın tamamen suyla kaplı olduğunu belirttiler. Henüz sonuca varamamış bulunan bilimadamları çalışmalarını hızla sürdürüyorlar.

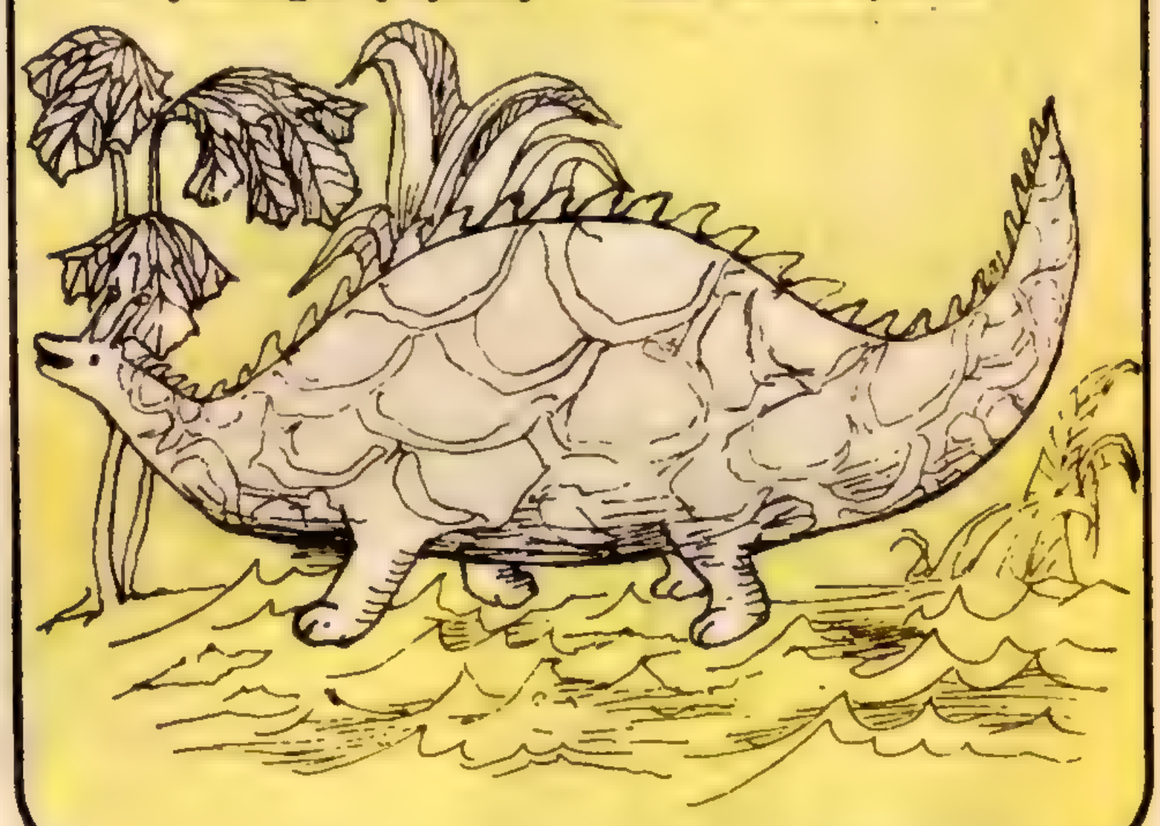

GÖRÜNMEYEN YAZI

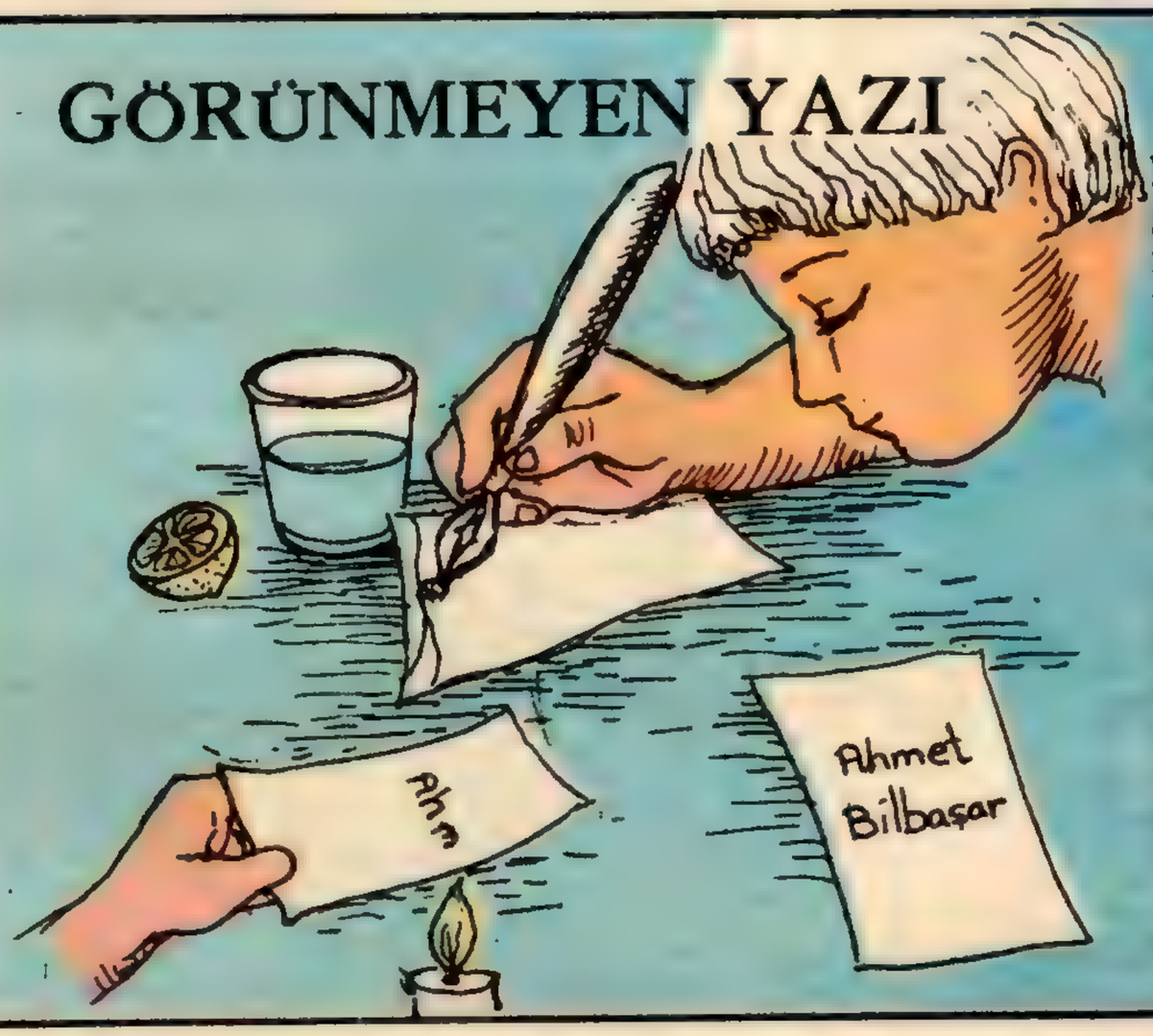

Okunmasını yalnız kendisinin yapacağı gizli bir mürekkebi olması, arkadaşlarına bu mürekkeple görünüşte boş kâğıtlar gösterip onları şaşırtmak hemen hemen tüm çocukların isteğidir. Öyle değil mi?

Üstelik, öyle büyülü bir mürekkep ki, yazarken ne yazdığınızı, hatalarınızı görüyorsunuz, düzeltiyorsunuz. Ama az sonra yazı kuruduğunda her şey kayboluyor!

Mürekkebin büyüsünü kaldıralım, sözü uzatmayalım; böyle bir yazıyı limon ile yazacağız! Evet, kardeşinizin okulda güzel yazı dersinde kullandığı divit ve uç ile limonun suyuna batırarak yazacaksınız. Bu iş için istediğiniz kâğıdı kullanabilirsiniz. Okumak için kulnacağınız yol ise, oldukça basit: Kâğıdın yazdığınız yüzünü mum, gazocağı ya da havagazı alevinde ısıtacaksınız. Göreceksiniz ne yazıp çizdiyseniz, hemen ortaya çıkacaktır. İşte görünmeyen yazının büyüsü...

KAMYON GEMİ

Hollanda, bilindiği gibi her yanı sularla, kanallarla çevrili bir ülke... Hollandalılar bu nedenle gemicilikte çok ileri düzeye ulaşmışlardır. Şu sıralarda Hollanda'daki tersanelerde yapımı biten gemi, tüm izleyenlerin ilgisini çekmekte, hayranlığını uyandırmaktadır. **"Kamyon Gemi"** adı verilen bu gemide yükleme ve boşaltma işlemleri oldukça basite indirgenmiştir. Hem karada, hem de denizde gidebilen bir gemi sayesinde yükleme, fabrika içinde yapılabilmekte, deniz yoluyla taşındıktan sonra varılan alandaki ikinci fabrikanın içine kadar girilerek boşaltma gerçekleştirilebilmektedir. Denizde saatte 15 km. giden bu aracın hızı, karada 30 km'ye çıkabilmektedir.

METEOROLOJİ

Meteoroloji, uluslararası bir bilim koludur. Hava hiçbir ülkenin değildir, bütün dünyanındır. Onun için dünyadaki bütün meteoroloji uzmanları elele verip çalışmak zorundadır ve hepsi ellerindeki bilgileri birbirlerine verirler. Bir meteoroloji uzmanı yaptığı işin yalnızca kendi ulusu için değil, tüm insanlığın yararına olduğunu bilir.

ALEXANDRE DUMAS USTA BİR AŞÇIYDI

Fransız edebiyatının ünlü yazarlarından **Aleksandre Dumas** (Baba), yemek pişirmeye bayılırdı. Giderek bu konuda önce usta, sonra da uzman oldu. Romanlarının dışında oturup büyük bir yemek kitabı bile yazdı. Bu kitabında, **Dumas**, aşağı yukarı bütün dünya uluslarının mutfaklarında pişirilen yemeklerin tariflerini veriyordu. Bunların içinde en ilginci, fil ayaklarından yapılan bir Afrika yemeğiydi.

SİHİRLİ RESİMLER

Anlatacağımız resimler hem sihirli, hem de elektrikli...

Bir cam parçasının üzerine gliserin ile istediğiniz resmi çizin. Yumuşak bir fırça ile çalışmak hem rahat olur, hem de resmin içini daha kolay doldurursunuz. Gliserinle yapacağınız resim cam üzerinde kolay kolay gözükmez. Nasıl mı görünür duruma getireceksiniz? Anlatalım.

Resmin gliserinli tarafı alta gelmek koşuluyla iki kitabın üzerine yerleştirin. Kitapları ve resmi yatay olarak yerleştirmeniz iyi olur, çünkü resmin altına koyacağınız mantar tozları resme daha çabuk yapışırlar.

Peki, mantar tozlarını resme nasıl yapıştıracaksınız? Resim ters duruyor ya, işte öbür yüzünden yünlü bir bezle camı ovaladınız mı mantar tozları hoop diye resmin gliserinli yüzüne yapışacaktır.

Artık arkadaşlarınızın arasında sihirbaz olduğunuzu rahatça öne sürebilirsiniz.

TÜKETİCİ DERGİSİ

Günümüz toplumlarında reklamın önemi artık herkes tarafından biliniyor. Bu reklamlar tanıtıcı, öğretici ve elbet satın almaya teşvik edici özellikler taşımaktadır. Özellikle gelişmiş toplumlarda, çocuklar reklamcıların boy hedefi olduğu için Amerika'da çocuk tüketicileri korumak için dergiler çıkarılmaktadır. ;ir Tüketici Koruma Derneği tarafından çıkarılan ve "**Cebinizdeki Paranın Alım Gücü**" adı verilen dergide, 8 ve 12 yaşları arasındaki çocukların alışveriş yapmadan önce biraz düşünmeleri öneriliyor. Örneğin sandviç ve hamburgerlerin kalitesinin bizzat tüketici tarafından denetlenmesi fiyatlarla istenen ücretlerin kıyaslanması, öneriler arasında.

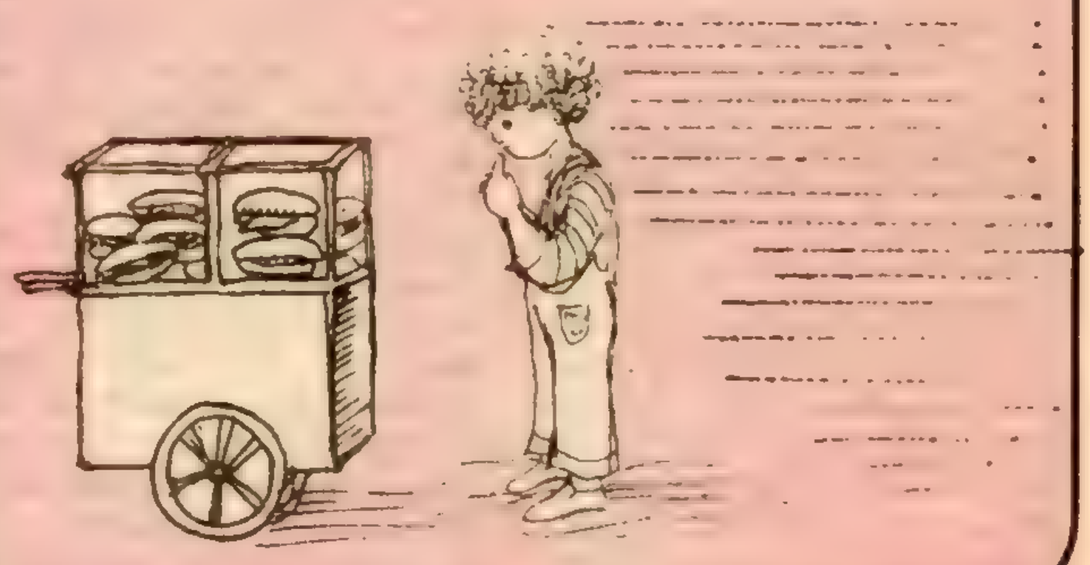

OKURDAN OKURA

Bu sizin sayfanız. Her türlü ürünlerinizi bekliyoruz.

Şiir

GÜNEŞ

Saçarsın ışınlarını,
Her sabah penceremden.
Uyandırırsın beni,
Erkenden.

Süzer ışınlarını,
Mavi renkli atmosfer.
Her zaman seni bekler,
Çiçeklerle böcekler.

Özlem S. TOPAK

MISTIK

Benim sevimli kuşum Mıstık,
Sarı parlak tüylerin var,
Kafesinde bütün gün yem yer,
Su içer, uçuşup durursun.

Çok güzel ötersin
Korkutmaya gelmezsin,
Kızdırınca şişip, ağzını açıp,
Aklınca beni korkutursun.

Ama yine de ben seni severim,
Biricik kuşum Mıstık.

Aygül GÜNALTAY

BAHAR-AĞACIM-DÜŞÜNCEM

Gelin mi oluyorsun ağacım
Tel duvak takınmışsın gülüyorsun
Dalların beyazlara bürünmüş
Buram buram kokarsın
Karamsarlığı bir kenara bırakmışsın
Bahar geldi yoksa ondan mı?

Bugün bir tuhafsın ağacım
Neşelisin, mutlusun çiçeklerini açıyorsun
Nisan yağmuruna aldırmadan
Her çiçeğinde bin gülücük
Bahar geldi yoksa ondan mı?

İçimden öpmek geliyor seni ağacım
Dokunsalar sevincimden ağlayacağım
Bıraksalar sana saatler boyu bakacağım
Sevgili ağacım, sevgili ağacım,
Bugün ben de bir başkayım
Bahar geldi yoksa ondan m?

Yaşar GÜNEŞ

ÇOCUK VE UÇURTMA

Uçurtma uçarken
Buluttan buluta koşamam diye ağlar
Bunu bilen çocuk
Kesiverir ipini uçurtmasının
O zaman da
Uçurtmam yitti diye ağlar
Böyledir bahar günleri işte
Gizli bir güç
Onları birbirine bağlar...

Ercan AKBAY

AYDEDE

Hey! Aydede;
Kim kesti senin yarını öyle?
Hep gülümserken, bu gece
Niçin somurtuyorsun?
Bak yıldızlar senin gibi mi?
Onlar uzaktan gülümserken,
Sana da özencik yapıyorlar.
Beyaz geceliğinle, yüzündeki
Kaşın mı, gözün mü ne olduğu
Anlaşılmayan lekelerle,
Bu gece de güzelsin.
Ama hiç gülmüyorsun.
Saçtığın ışıklar donuk.
Ne olur biraz gülümse.
Sen her şeyi yaparsın,
Güneşi aratma bize.
Yeter ki sen hep,
Karar insanlarına,
Dünyaya,
Gülümse, gülümse...

Elif Gül ÖZAK

Mektup Arkadaşı

YALÇIN ERCANLI: 14 yaşındayım. Özel meraklarım, pul koleksiyonu yapmak, müzik dinlemek, şiir yazmak ve İngilizce öğrenmektir. Her yaşta kız ve erkek arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: İsmet Paşa Cad. Valikonağı Karşısı No: 115 Sivas.

LEVENT SAKAR: 9 yaşındayım. Kitap okumayı, pul biriktirmeyi, televizyon izlemeyi çok severim. Yaşıtım kız ve erkek arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: Türkiye Garanti Bankası A.Ş. Çarşı Şubesi Mersin.

BORA TAŞKAYA: 12 yaşındayım. Müzik dinlemeyi, karikatür yapmayı, basketbol oynamayı severim. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Şehirkâhya Çıkmazı, Huzur Apt. No: 5/14 Kızıltoprak-İstanbul.

SİBEL ARMAĞAN: 13 yaşındayım. Televizyon izlemek, kitap okumak, bisiklete binmek, pul, kartpostal, lakap koleksiyonları yapmak ve flüt çalmak özel zevklerim arasındadır. Yaşıtım arkadaşlarla mektuplaşmak istiyorum. Adres: Turan Mah. 27 Mayıs Cad. No: 10 Sarayköy-Denizli.

Gökmen BULAT

Öykü

YARALI KUŞ

Çok soğuk bir kış günü pencerede yağan karı seyrederken, birden gözüme karın içinde çırpınmakta olan bir şey çarptı, koşarak bahçeye indim, çırpınan şeye koştum. Bunun yaralı, bir kumru olduğunu gördüm. Sapanla yaralandığı belliydi. Hemen alıp sıcak eve getirdim, sobanın yanına koydum. Annem tentürdiyot ve pomat ile yarayı temizledi, özenle kuşun yarasını sardı.

O gece sapanla bu kuşu vuran çocuğa lânet ettim. Bir canlı varlığın bile, bile canı nasıl yakılırdı? Annem ve babam bizlere, merhamet duygusunun insanlığın onuru olduğunu öğretmişlerdi. Bunları düşünerek uykuya dalmışım.

Sabah odadan gelen seslerle uyandım, kuşumuz odanın içinde uçuyor, sağa sola konuyordu. Hepimiz yanına koştuk. Sevgiyle onu elime aldım, kalbi heyecanla çarpıyordu. Evimizin yanındaki ağaçlıktan gelen çeşitli kuş sesleri kuşumuza canlılık veriyordu. Bir an önce arkadaşlarına, özgürlüğüne kavuşmak istiyordu.

Kumruyu elimize alıp balkona çıktık ve onu özgürlüğe doğru uçurduk, hepimiz onun ne yapacağını seyrederken, o uçup ağaçların dibine kondu. Heyecanla ağacın üstüne uçmasını beklerken, nereden çıktığını anlayamadığımız bir kedi kumrumuzun üstüne atladığı gibi onu aldı ve gözden kayboldu.

Hepimiz balkonda bağırıp çağırıyor, kedinin korkup kuşu bırakmasını sağlamaya çalışıyorduk ama kedi avıyla çoktan kaybolmuştu bile.

Cenk HORASAN

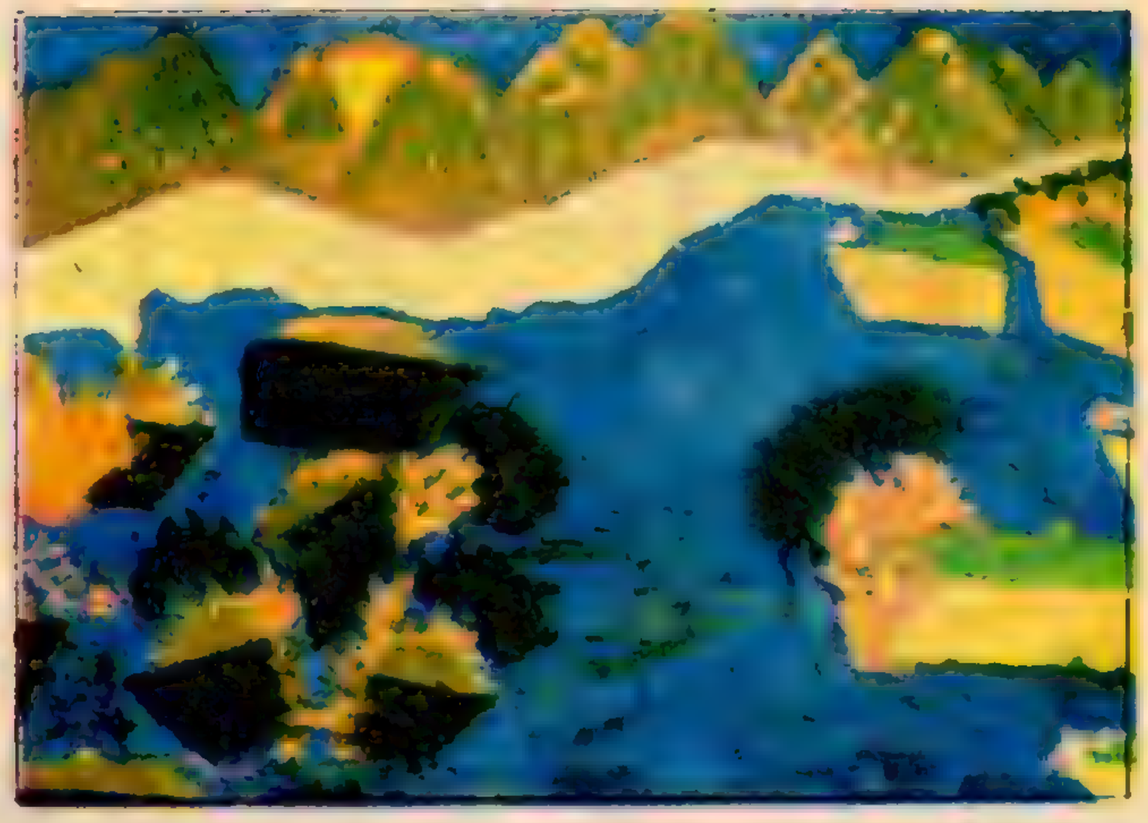

Ahmet BEKTAŞ

Fıkra

BİR TANESİNİ YEMEMİŞ

Figen bir gün okula çok erken gidecekti. Yemeğini yedi ama annesi yine de onun çantasına bir sürü meyveyi, fıstığı... v.b. doldurdu.

Sonra Figen'e dönerek:

– Bunlardan birini yemeden gelirsen bir tanesi kalsın seni döverim! dedi.

Akşamüstü Figen okuldan dönerken ağlıyordu. Annesi meraklandı sordu:

– Kızım niye ağlıyorsun?

– ...

– Biri mi dövdü?

– ...

– Ne oldu?

– Şey, leblebilerden bir tanesi kaldı da ondan!..

HAVANIN AĞIRLIĞI

Öğretmen, fen bilgisi dersinde "hava" konusunu işliyordu. Arka sıralarda dersle ilgilenmeyen Hasan gözüne çarptı. Öğretmen sinirlendi. Yanına giderek Hasan'a sinirli bir şekilde:

—"Havanın ağırlığı nedir?" diye sordu.

Hasan hiç duraklamadan:

—"Yirmi iki buçuk kilodur öğretmenim" deyince öğretmen daha da sinirlenir ve yine sorar:

—"Nereden biliyorsun?"

Hasan:

—"Geçen gün tarttım" der.

Öğretmen bu sefer Hasan'ın kulağına yapışır:

—"Hava nedir Hasan?" der.

Hasan o zaman:

—"Hava benim küçük kızkardeşimdir" der.

Karikatür

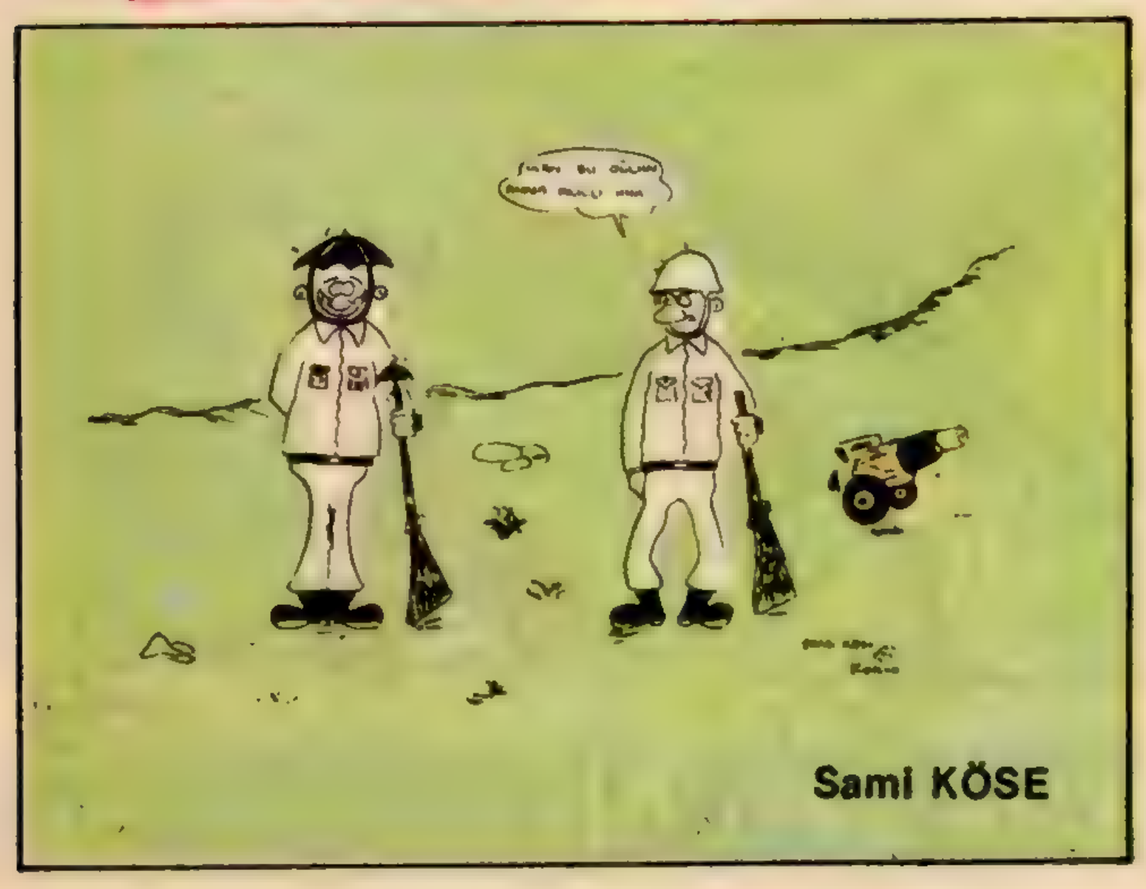

Sami KÖSE

Umut AYMAKOĞLU

GİNCİLİMİZ

Bazan gözlüklünün evine gideriz. Ne oynayacağımızı şaşırdığımız zaman hele televizyon da henüz açılmamışsa oturur havadan sudan konuşuruz.

RÜYAMDA NE GÖRDÜM, BİLİYOR MUSUN? SÜPER ÇOCUK OLMUŞUM VE İÇİNDE İNİP KALKAN TOPLAR TAŞIYAN BİR UZAY GEMİSİNİ YÖNETİYORMUŞUM.

TIPKI ŞİMŞEK GİBİ ÇAKAN...

SEKİZ TANE İTİCİ MANİVELASI OLAN...

...BU BOYDA ÇAPA SAHİP TOPLAR...

AYRICA LASER IŞINI SAÇAN İKİ TOP DAHA...

HEPSİ BÖYLE DÖNÜP IŞIK SAÇIYOR. TIPKI HAVAİ FİŞEK GİBİ...

BZZANG!

BZZ

NEFİS BİR RÜYA İDİ...

PEKİ O TOPLAR NE İŞE YARIYORDU.

ÇOK CAHİLSİN. TABİİ UZAY SAVAŞI YAPMAYA...

UZAYDA NEREDE SAVAŞ VAR, ŞU ANDA?

"UZAYDA NEREDE SAVAŞ VARMIŞ... NE APTALCA SORU BU?

KAPTAN KIRK NEREDE? BAYTEKİN NEREDE İSE UZAY SAVAŞI DA ORADA!

HAYIR!

YANİ TELEVİZYONDA.

YA. PEKİ NEREDE?

GELECEKTE

KIZLARLA DA KONUŞULMAZ Kİ... HİÇBİR ŞEYDEN ANLADIKLARI YOK.

HER HAFTA BİRİNCİ HAMUR

AMA BİZ BUGÜNDE YAŞIYORUZ. GELECEĞE ÇOK VAR!

ÖFF!

BİZ DE BİLİYORUZ BUNU.

BİLİYORSAN, GELECEKTE NELER OLACAĞINI DA BİLEMEYECEĞİNİ BİLMEN GEREKİR.

BİLİYORUM, ÇÜNKÜ HERKES BİLİYOR.

KİM, HERKES?

SİNEMA YÖNETMENLERİ, BİLİM-KURGU YAZARLARI, TELEVİZYONCULAR, ÇİZGİ ROMAN RESSAMLARI...

AMA BÜTÜN BUNLAR TELEVİZYONCULARIN GÖZ BOYAMASI...

BUGÜN YAPILMASI GEREKENLERİ SÖYLEMEKLE KALMAK ONLARA YETMİYOR.

FİLÂNCA ŞAMPUANI KULLANIRSANIZ, SAÇLARINIZ BENİMKİ GİBİ YUMUŞACIK OLUR...

ZIMZA OTOMOBİLİYLE HERKESTEN FARKLI, KİŞİLİK SAHİBİ VE OLAĞANÜSTÜ BİR HAVAYA BÜRÜNÜRSÜNÜZ...

ZIMZA

ZIMZA

ZIMZA

PLOK!

UNUTMAYIN! BU ÇAMAŞIR TOZU SİZİNDİR, BAŞKASININ DEĞİL!

BU YÜZDEN MALINI KORUMAK İSTEYEN HERKES KARATE ÖĞRENMEYE BAŞLAMADI MI?..

KAĞIDA OFSET 6 RENK BASKILI

ŞİMDİ DE KALKMIŞ, GELECEĞİMİZE KARIŞMAK İSTİYORLAR! NE BİLİYOR Kİ BU ADAMLAR?

ONLARA KALSA, GELECEK UZAY SAVAŞLARI SALDIRILARLA GEÇECEK.. ÇİZGİ FİLMLERDE, KURGUBİLİM'DE BAŞKA KONU BULAMAZ MI BUNLAR!

NEDEN HEP YILDIZ SAVAŞLARINA YABANCI GEZEGENLERDEN YARATIKLARIN SALDIRACAĞINI DÜŞÜNECEKLERİNE HERKESİN MUTLU OLDUĞU BİR YARIN HAYAL EDEMEZLER Mİ?

PÖH!

BENCE İNSANLAR KAVGASIZ, GÜRÜLTÜSÜZ, SAVAŞSIZ BİR YARIN YARATABİLİRLER.. SAVAŞIN ANLAMSIZLIĞINI ANLARLARSA TABİİ...

UZAYDA HAVA LİSLERİ YERİNE, NİNEMİN KÖYÜNDEKİ KULÜBELER GİBİ EVLER KURMALILAR...

YA ROBOTLAR?

HERKESİN YİYECEĞİ, BİR BİSİKLETİ BİR DE BAHÇESİ OLMALI...

ROBOTLAR SAVAŞMAK YERİNE, AĞIR İŞLERDE KULLANILMALI... ÖRNEĞİN GOLDRAKE DÖNER TESTERESİYLE AĞAÇ KESMELİ...

DANGUAR DENEN ROBOT AĞIR ÇUVALLARI TAŞIMALI, **DALTANIUS** İSE KÜÇÜK ÇOCUKLARI, OKULA GÖTÜRÜP GETİRMELİ..

ZAVALLI ROBOTLAR! YA SÜPER ÇOCUK?

SÜPERÇOCUK, İSTİYORSA BIRAKALIM TELEVİZYON ANTENLERİNDE UÇUP GİTSİN.

ANSİKLOPEDİ EKİ VERİYOR!

MASKELİ SÜVARİ

TV dizisi oldu

Bizler TRT-TV'de "Maskeli Süvari"nin çizgi dizisini izlerken, Avrupa'da da Maskeli Süvari'nin filmi gösteriliyordu. Yönetmenliğini William Fraker'ın yaptığı filmde Maskeli Süvari rolünde Klinton Spilbury, "Tonto" rolünde de Michael Horse oynuyorlardı.

Bu filmin büyük ilgi görmesi üzerine yapımcılar, bu kez "Maskeli Süvari"yi yeniden TV dizisi yapmayı düşündüler. Yeni dizide her bölüm, 20 dakika olacak. Maskeli Süvari rolünde yine Klinton Spilbury oynayacak. Ancak Tonto rolünde değişiklik var. Yapımcılar, Michael Horse ile anlaşamadılar, yerine oyuncu arıyorlar.

SİNEMA TELEVİZYON

TELEVİZYONDA NELER İZLEYECEĞİZ

Televizyon'un yaz döneminde bazı değişiklikler var. Şimdi sizlere, gün gün yeni dönemin programlarını vermeye çalışacağız.

PAZARTESİ: Çocuklar için hayli dolu bir gün... Haberlerden önce "Dünyadan Masallar" adlı bir dizi yayınlanacak. Haber sonrasında yine mini-diziler yer alacak. "Küçük Mo" bitince "Gerçekler" başlamıştı. Ondan sonra da "Grace Kelly'nin Öyküsü"nü izleyeceğiz. "Sizlerle Birlikte"nin yerine de "İz Bırakanlar" adlı yeni belgesel dizi yayına girecek.

SALI: Değişiklik yok. Haberlerden sonra yine "TV'de Sinema"yı izleyeceğiz.

ÇARŞAMBA: "San Francisco Sokakları" bir süre daha devam edecek. Ondan sonra ise, iki program dönüşümlü olarak ekrana gelecek. Bir hafta "Belgelerle Türk Müziği" adlı programı, bir hafta da "Hedef 90" adlı yarışma programını izleyeceğiz.

PERŞEMBE: Akış planında bir değişiklik yok. Haber sonrasında yine bir yerli yapım ile haber program yayınlanacak. Yeni dönemde ilk dizi olarak "Yalnızlar" yayınlanıyor.

CUMA: Bir değişiklik yok. "Magnum" devam edecek. "İmbat" gibi müzik eğlence programları, dönüşümlü olarak bu gece yayına girecekler. Bunların arasına ayda bir kez, bir yarışma programı katılacak. "Yarış-83" adlı bu programda müzik, tiyatro, spor dallarında sorular sorulacak. Jüride Metin Oktay, Efe Aydan, Ahmet Ayık, Celal Sandal gibi ünlü sporcular da olacak.

CUMARTESİ: "Küçük Ev" yine haber öncesinde yayınlanacak. Haber sonrasında bir müzik-eğlence programını, arkasından da TV'de Sinema'yı izleyeceğiz.

PAZAR: "Merhaba" ve "25. Yüzyıl" dizisi devam ediyor. Pazar sineması ise saat 19 dolaylarında başlayacak. "Dallas" yine haber sonrasında... Daha önce cumartesi günleri izlediğimiz "Yeryüzünde Hayat" adlı belgeseli ise, pazar gecesi haftanın son programı olarak izleyeceğiz.

ERDEM ŞENER

KISA KISA

Eşref Kolçak

Zeki Alasya

● Yeni bir filmin hazırlıkları sürüyor. Eşref Kolçak, Deniz Akbulut ve bir İranlı aktörün başrol oynayacakları filmde konu, Kore savaşı yıllarında geçecek.

● Antalya Sanat Şenliği bu yıl da 1-10 Ekim tarihleri arasında yapılacak. Her yıl olduğu gibi bu yıl da, festivalin kapsamı içinde bir film yarışması var.

● Zeki Alasya-Metin Akpınar ikilisinin "Dönme Dolap" adlı filmlerinin çekimi tamamlandı. Yönetmenliğini de Zeki Alasya'nın yaptığı filmde Pembe Mutlu, Süleyman Turan, İsmail Hakkı Şen de oynuyorlar.

Grace Kelly'nin Öyküsü, ünlü kraliçenin yaşamını anlatıyor.

Yalancı Dünya dizisinin ekibi çalışma sırasında.

YALANCI DÜNYA

Ünal Küpeli, "Yalancı Dünya" adlı yeni dizinin çekimini bitirdi. Orhan Kemal'in aynı adlı romanından alınan ve konusu sinema çevrelerinde geçen dizinin stüdyo çalışmaları da tamamlanmak üzere...

Yücel Çakmaklı, Tarık Buğra'nın aynı adlı romanından televizyona uyarladığı "Küçük Ağa"yı yarıladı... Çok kalabalık bir kadrosu olan "Küçük Ağa", bu yıl içinde tamamlanacak.

Hüseyin Karakaş ise, çalışmalarını İzmir'de sürdürüyor. Atilla İlhan'ın senaryosundan hazırlanan "Kartallar Yüksekten Uçar" adlı dizide rol alan sanatçılar: **Sadri Alışık, Selda Alkor, Can Gürzap, Meral Gökçe, Hüseyin Peyda, Hamit Yıldırım, Serap Aksoy, Yurdanur Gerçeker, Selçuk Özer, Bülenç Bilgiç, Özlem Onursal, Necmettin Çobanoğlu, Nuri Tığ, Zeynel Karaca, Hamdi Kalkavan, Mustafa Doğan ve Benek Aksoy.**

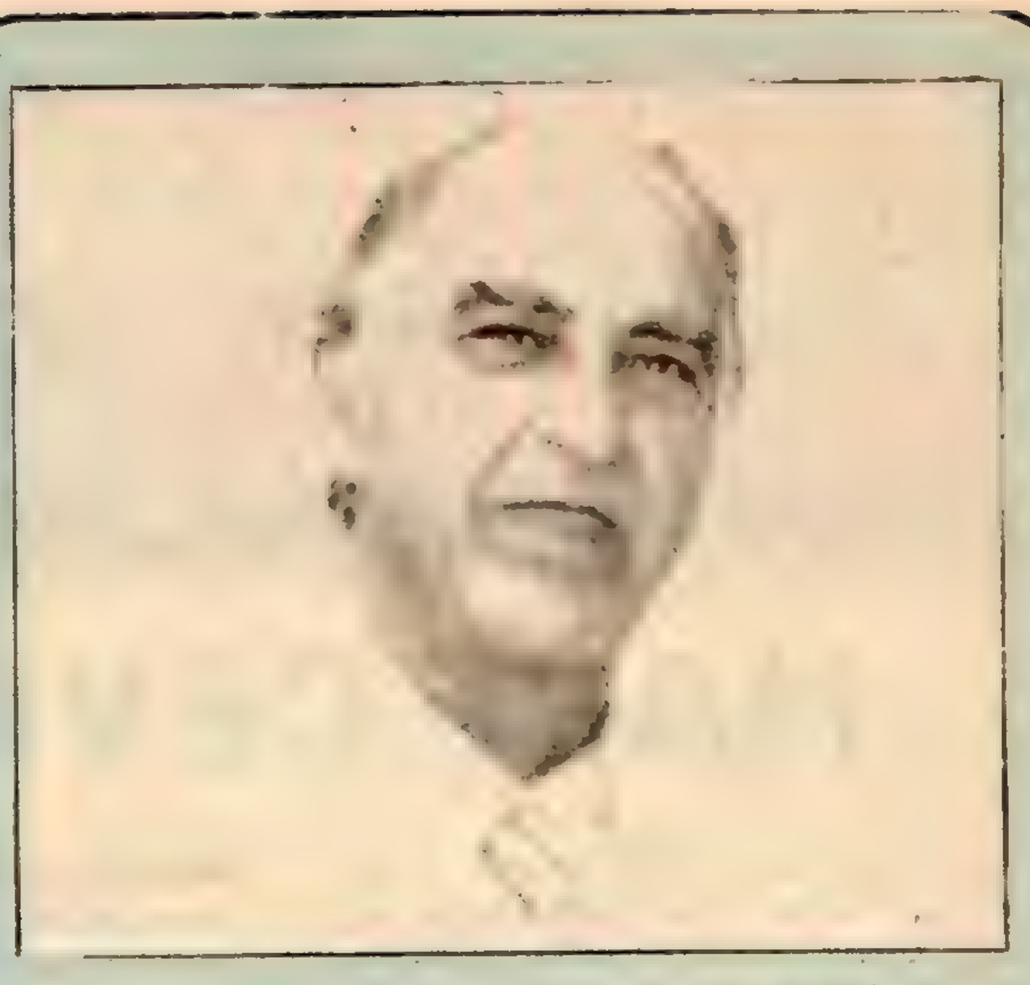

AHMET ÜSTEL'İ KAYBETTİK

Oyun ve senaryo yazarı Ahmet Üstel, ani bir kalp krizi sonucu hayata gözlerini kapadı. 51 yaşında olan sanatçı, 300 kadar filmin senaryosunu yazmış; 25 kadar oyunu sahneye konmuş, ayrıca TV için çeşitli çalışmalar yapmıştı. TV'de son olarak "Esintiler"in parodilerini yazan sanatçı iki kez evlendi. İlk eşi, ünlü sanatçı Suna Kan idi. Ahmet Üstel'in bir oğlu ile bir kızı var.

İKİ YENİ OYUNCU

Her filmi, sanat çevrelerinde ilgiyle karşılanan ünlü yönetmen Ingmar Bergman, "Fanny ve Alexandre" adlı filminde iki küçük oyuncuya rol vermişti. Film gösterime girdikten sonra, bu iki oyuncu büyük bir üne kavuştular. Filmde "Fanny" rolünde oynayan Pernilla Alwin, hemen ikinci filmine başladı. Aynı filmde "Alexandra"yı canlandıran Bertil Guve da yeni filmine önümüzdeki ayın sonunda başlayacak.

SORUN SÖYLEYEBİLİRSİNİZ

"Tarzan filmlerinde izlediğimiz Johnny Weissmuller'in olimpiyat şampiyonu olduğunu biliyorum. Acaba bu şampiyonluğu hangi dalda kazandı? Yaşıyor mu?"

MEHMET GÜNAL (İstanbul)

Johnny Weissmuller, şampiyonluklarını yüzme dalında kazandı. Daha sonra sinemaya geçen ve Tarzan filmleriyle büyük bir üne kavuşan Weissmuller, üç yıl önce bitkisel hayata girdi.

"Türkiye'de bir yerli film kaça mal oluyor?"

AYŞE ERSÜ (Ankara)

Bir filmin maliyetine birçok şey etki yapar. Örneğin eğer filmin başrolündeki oyuncu 1 milyon yerine 5 milyon alıyorsa, maliyet birden 4 milyon artar. Filmdeki "iç" ve "dış" çekimlerin azlığı veya çokluğu da, maliyeti etkiler. Bugün, bir filmi 15 milyon liradan aza mal etmek hemen hemen imkânsızdır. Öte yandan bazı filmlerin maliyeti 25 milyonu bulmakta, hatta bazen bunu da aşmaktadır.

"Ortaokul öğrencisiyim. Türkiye'de lise düzeyinde eğitim yapan bir sinema, meslek okulu var mı?"

NAZMİ ERTAYLAR (İstanbul)

Lise düzeyinde bir okul yok. Buna karşın İstanbul'da Mimar Sinan Üniversitesi'ne bağlı bir yüksek okul var. Ayrıca Marmara ve İstanbul üniversitelerine bağlı gazetecilik, halkla ilişkiler yüksek okullarında da sinema eğitimi yapılıyor. Ankara'da Basın-Yayın Yüksek Okulu'nun dersleri arasında sinema var. İzmir'de Güzel Sanatlar Fakültesi ile Eskişehir'deki Anadolu Üniversitesi'nin bir fakültesi, sinema-TV konularında lisans eğitimi yapıyorlar.

"Jenerik, ne demektir?"

BÜLİN GÜRSOY (İzmir)

Gerek sinemada, gerek televizyonda bir film veya yapım başlamadan önce bazı yazılar çıkar. Başrol oyuncularının, öteki oyuncuların yönetmenin, senaryo yazarının, görüntü yönetmeninin ve filme emeği geçen tüm sanatçıların isimlerini peşpeşe okuruz. İşte bu yazıların tümüne "jenerik" veya "filmin jeneriği" denir.

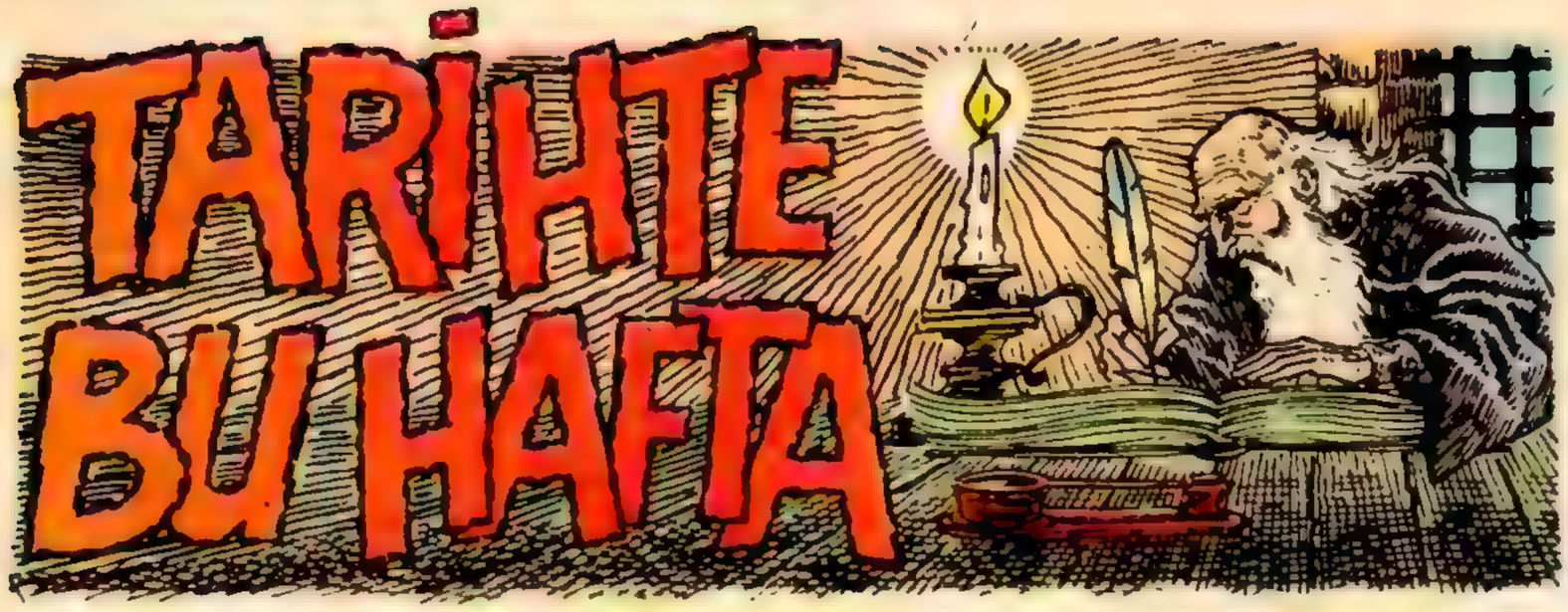

HARF DEVRİMİ

9 Ağustos 1928 gecesi İstanbul'da Sarayburnu'nda düzenlenen bir halk toplantısında Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal, yaptığı bir konuşmayla Arap harflerinin değiştirilip Latin kökenli bir alfabe kullanmaya başlayacağımızı açıkladı. Konuşmasında toplantıda bulunanlara şunları söyledi:

"Arkadaşlar, güzel dilimizi ifade etmek için yeni Türk harflerini kabul ediyoruz. Bizim güzel, uyumlu, zengin dilimiz yeni Türk harfleriyle kendini gösterecektir. Yüzyıllardan beri kafalarımızı demir çerçeve içinde bulunduran, anlaşılmayan ve anlayamadığımız işaretlerden kendimizi kurtarmak zorundayız.

Yurttaşlar, yeni Türk harflerini çabuk öğreniniz! Bütün ulusa, köylüye, çobana, hamala, sandalcıya öğretiniz. Bunu yurtseverlik ve ulusseverlik ödevi biliniz. Bu ödevi yaparken düşününüz ki bir ulusun, bir toplumun yüzde sekseni okuma-yazma bilmez, bu ayıptır. Bundan insan olanların utanması gerekir. Bu ulus, utanmak için yaratılmış bir ulus değildir. Kıvanmak için yaratılmış ve kıvançla tarihini doldurmuş bir ulustur."

Bilindiği gibi, dildeki sesleri göstermeye yarayan işaretlere "harf", bunların oluşturduğu belli bir sıraya dizilmiş topluluğa da "alfabe" denir.. İnsanlar, "yazı"ya geçtikten sonra çeşitli "alfabe"ler, "harfler" kullanmışlardır. Türklerin tarih boyunca kullandıkları alfabeler arasında, İslâmlığı kabul etmeden önce Uygur ve Orhun alfabeleri var. İslâmlıkla birlikte alfabe değiştirip Arap harflerini kullanmaya başladılar. Cumhuriyet kurulduğu vakit hâlâ Arap harfleri kullanıyorlardı. Ama bu harflerin değiştirilmesini isteyenlerle buna karşı çıkanlar arasında uzun süredir tartışmalar da yapılmaktaydı.

Karşı çıkanlar, İslâm dünyasıyla çelişkiye düşüleceğini, o güne kadar gelen kültür ve edebiyat birikimiyle ilginin kesileceğini, bunun da geçmişle kopukluğa yol açacağını ileri sürüyorlar, zararlarını sıralıyorlardı. Değiştirilmesini isteyenler ise, Arap harflerinin Türk diline uygun olmadığını, bu yüzden okuma-yazma oranının düşük kaldığını, yirminci yüzyıl uygarlık ve bilimine ulaşmak, bilgisizliği hızla ortadan kaldırmak için Latin harflerinin kabulü gerektiğini savunuyorlardı.

Bu tartışmalar sürerken, 1928 yılı Haziranında Millî Eğitim Bakanlığı'nca bir kurul oluşturuldu. Bu kurula yeni harfleri seçme görevi verildi. Kurul, Latin alfabesini temel alarak, Türk dilindeki sesleri karşılayacak yeni harfler de ekledi ve 8'i ünlü, 21'i ünsüz 29 harflik bugünkü alfabemizi ortaya çıkardı.

İşte Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal'in açıklaması, bu çalışmanın sonucuna dayanıyordu. 9 Ağustos'tan sonra, ilkin Tekirdağ ve Çanakkale'ye, ardından Karadeniz illerine iki gezi yapan Cumhurbaşkanı, Malatya'ya giden Başbakan İsmet İnönü ve seçim bölgelerine dağılan milletvekilleri yeni harfleri kara tahta başında halka tanıtmaya, öğretmeye başladılar. Meclis açılınca da bu konuda bir önerge verildi. 1 Kasım 1928'de kabul edilip yasalaştı. 3 Kasım'da da Resmî Gazetede yayınlanıp yürürlüğe girdi.

Mustafa Kemal halka yeni Türk harflerini bizzat öğretiyor.

KISACA

9 Ağustos 1578
Özdemiroğlu Osman Paşa, İranlılara karşı yapılan Çıldır Alan Savaşı'nı kazandı.

9 Ağustos 1915
Birinci Dünya Savaşı içinde önemli yeri olan Çanakkale savunması sırasında, Mustafa Kemal komutasındaki Osmanlı birlikleri, Anafartalar çıkarmasını başarıyla püskürttü.

10 Ağustos 1664
Osmanlı-Alman savaşlarına son veren ve ele geçirdiği yerlerin Osmanlılarda kalmasını sağlayan Vaşvar Antlaşması imzalandı.

12 Ağustos 1828
Ünlü Rus romancısı Lev Tolstoy doğdu.

13 Ağustos 1899
Ünlü korku filmleri yönetmeni Alfred Hitchcock doğdu.

KAPTAN HAWKER 2

HERŞEY HAZIR KAPTANIM!

ÇOK İYİ... ŞİMDİ, ŞU SANCHEZ'İ BEKLEYELİM.

ŞŞŞT... İŞE GELİYOR.

DURDU...

PUROSUNU YAKIYOR BEYZADE...

AAHH! PÜF! NE İĞRENÇ BİR PURO... ZEHİR GİBİ!

HAA... ZEHİR Mİ? AMAAN SEN DE...

BURNS, OYUNA HAZIR OL!

AAAAHH...

NE... NE OLÜYOR?

HEY, İSPANYALI, ÇABUK YARDIM ET. KAPTAN ÖLÜYOR!

Ahhhh...

NE DİYORSUN SEN? ANLAMIYORUM SÖYLEDİKLERİNİ!

KAPTAN VAR ÖLMEK!..

ÖLMEK Mİ?? HAA, DURUN ŞUNA YAKINDAN BAKAYIM...

KENDİNİ KORU SANCHEZ. BU ŞEYTANLAR ÇOK TEHLİKELİDİR. ONLARDAN HER TÜRLÜ KÖTÜLÜK BEKLENİR

BAKALIM!

HAA!

AH! BU BİR KORKULUK!..
BU... NE BİÇİM BİR ŞAKA?

KAH.. KAH GÜLEYİM BARİ! KENDİNİZİ ÇOK MU AKILLI SANIYORSUNUZ? BÖYLE NUMARALARA KARNIM TOK BENİM!

DEMEK Kİ SİZİN KAPTAN SAKLAMBAÇ OYNAMAYI SEVİYOR. ONA GÜNÜNÜ GÖSTERECEĞİM!

ERKEKSEN SAKLANDIĞIN DELİKTEN ÇIK! YOKSA..?!

HAHAA!.. İŞTE BİZİM KAÇAK! ŞİMDİ ONU...

OUAAAC'H...

İŞTE ANAHTARLAR BURADA. HEMEN KİLİDİ AÇIN!

BEN GİDİP, BAŞKA GÖZCÜ OLUP OLMADIĞINA BAKAYIM.

ŞEYTANLAR!

?

İNANILIR GİBİ DEĞİL... CEPHANELİK... HEM DE KAPISI AÇIK!

DOONNNNG DOONNNNG

BÜTÜN BUNLARLA, GEMİYİ HAVAYA UÇURABİLİRİZ... O DA NE?! ÇAN ÇALIYOR!

sürecek

Milliyet YAYINLARI

TATİL KİTAPLARI
Gülmece Dizisi

BİR DİZİ OLARAK TÜRKİYE'DE İLK DEFA

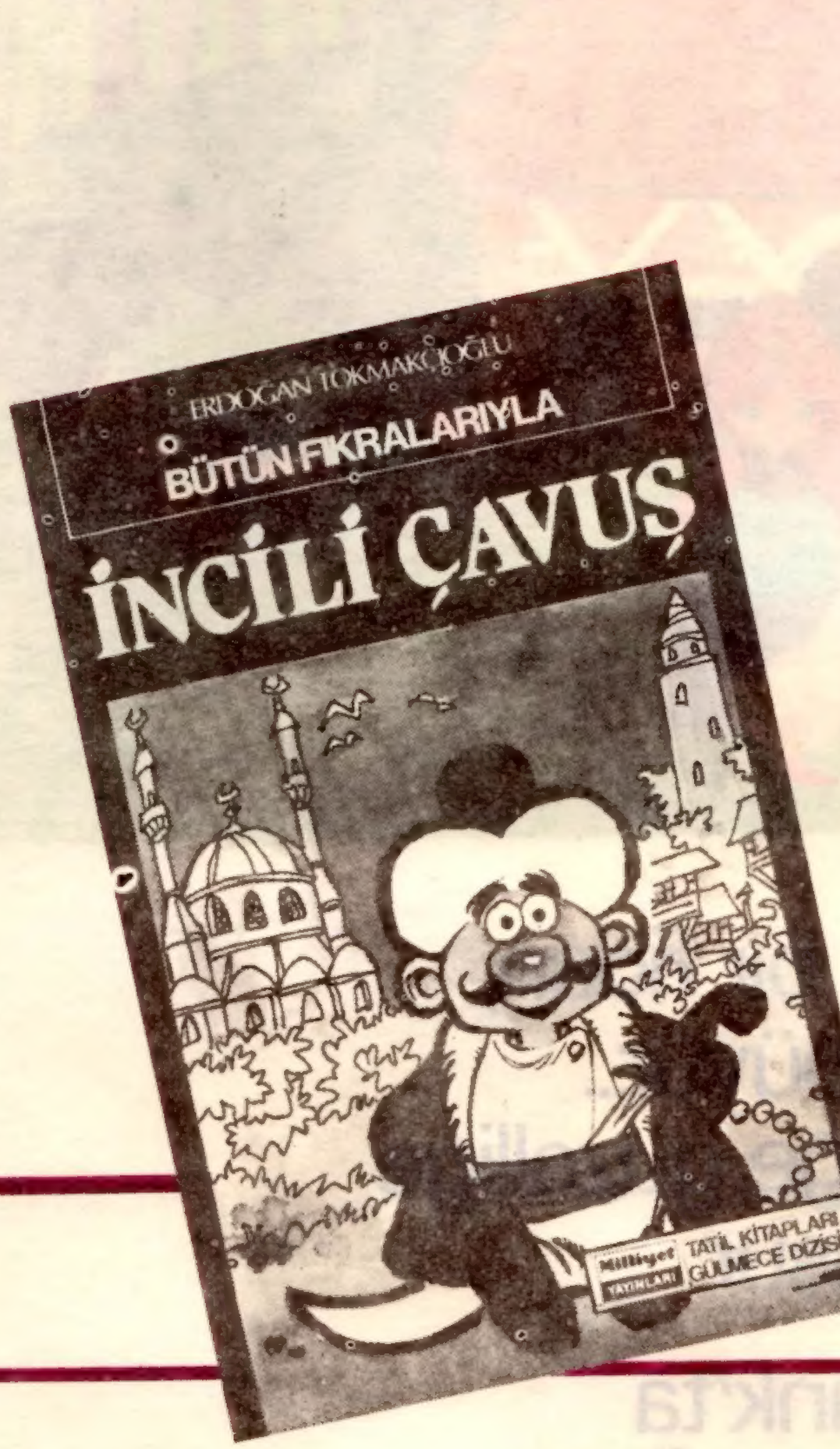

HER AY İKİ KİTAP

125 TL.

Başlangıcından günümüze kadar

GÜLMECE USTALARIMIZ

Uzun ve titiz bir çalışmanın en güzel örnekleri

•

Sözlü ve yazılı anlatımın tarihsel belgeleri...

Genel Dağıtım GAMEDA

ÇIKTI

Küçücük bir fidan,
gelişir büyür...
Ağaca, yeşilliğe, güzelliğe
dönüşür.

Türkbank'ta
küçük tasarrufların,
büyüyüp geleceğin güvencesi
olduğu gibi.

"IKINCI ADRESINIZ"

TÜRK TİCARET BANKASI
TÜRKBANK